

ΟΔΗΓΙΑ 2005/85/ΕΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 1ης Δεκεμβρίου 2005

σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές για τις διαδικασίες με τις οποίες τα κράτη μέλη χορηγούν και ανακαλούν το καθεστώς του πρόσφυγα

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 63 πρώτης παράγραφος σημείο 1 στοιχείο δ),

την πρόταση της Επιτροπής ⁽¹⁾,

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ⁽²⁾,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η κοινή πολιτική ασύλου, που περιλαμβάνει το κοινό ευρωπαϊκό σύστημα για το άσυλο, αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του στόχου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προοδευτική εγκαθίδρυση ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, ανοικτού σε εκείνους οι οποίοι, αναγκασμένοι από τις περιστάσεις, αναζητούν νομίμως προστασία στην Κοινότητα.
- (2) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, κατά την έκτακτη σύνοδο στο Τάμπερε στις 15 και 16 Οκτωβρίου 1999, συμφώνησε να καταβληθεί προσπάθεια για τη θέσπιση κοινού ευρωπαϊκού συστήματος για το άσυλο, με βάση την πλήρη και συνολική εφαρμογή της σύμβασης της Γενεύης της 28ης Ιουλίου 1951 σχετικά με το καθεστώς των προσφύγων («σύμβαση της Γενεύης»), όπως τροποποιήθηκε με το πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης της 31ης Ιανουαρίου 1967, επιβεβαιώνοντας έτσι την αρχή της μη επαναπροώθησης και διασφαλίζοντας ότι κανείς δεν αποστέλλεται πίσω σε μέρος όπου θα υφίστατο διώξεις.
- (3) Στα συμπεράσματα του Τάμπερε αναφέρεται ότι το κοινό ευρωπαϊκό σύστημα για το άσυλο θα πρέπει βραχυπρόθεσμα να περιλαμβάνει κοινές προδιαγραφές για δίκαιες και αποτελεσματικές διαδικασίες ασύλου στα κράτη μέλη και, πιο μακροπρόθεσμα, κοινοτικούς κανόνες που θα καταλήξουν σε κοινή διαδικασία ασύλου στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

- (4) Οι ελάχιστες προδιαγραφές της παρούσας οδηγίας για τις διαδικασίες στα κράτη μέλη σχετικά με τη χορήγηση ή ανάκληση του καθεστώτος του πρόσφυγα συνιστούν έτσι ένα πρώτο μέτρο στις διαδικασίες ασύλου.
- (5) Κύριος στόχος της παρούσας οδηγίας είναι η θέσπιση ενός ελάχιστου πλαισίου στην Κοινότητα σχετικά με τις διαδικασίες χορήγησης και ανάκλησης του καθεστώτος του πρόσφυγα.
- (6) Η προσέγγιση των κανόνων σχετικά με τις διαδικασίες χορήγησης και ανάκλησης του καθεστώτος του πρόσφυγα αναμένεται να συμβάλει στον περιορισμό των δευτερογενών μετακινήσεων των αιτούντων άσυλο μεταξύ των κρατών μελών, όταν αυτές οφείλονται στις διαφορές των νομικών πλαισίων.
- (7) Οι ελάχιστες απαιτήσεις, εκ της φύσεώς τους, επιτρέπουν στα κράτη μέλη να θεσπίζουν ή να διατηρούν σε ισχύ περισσότερο ευνοϊκές διατάξεις για τους υπηκόους τρίτων χωρών ή τους απάτριδες που ζητούν διεθνή προστασία από κράτος μέλος, όταν το αίτημα θεωρείται ότι βασίζεται στο γεγονός ότι ο ενδιαφερόμενος είναι πρόσφυγας κατά την έννοια του άρθρου 1(Α) της σύμβασης της Γενεύης.
- (8) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και συνάδει με τις αρχές που αναγνωρίζονται, ιδίως, στο Χάρτη των θεμελιωδών δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (9) Όσον αφορά τη μεταχείριση των προσώπων που εμπίπτουν στην παρούσα οδηγία, τα κράτη μέλη δεσμεύονται από υποχρεώσεις που υπέχουν από πράξεις διεθνούς δικαίου στις οποίες είναι μέρη και οι οποίες απαγορεύουν τις διακρίσεις.
- (10) Είναι βασικό να λαμβάνονται οι αποφάσεις για όλες τις αιτήσεις ασύλου με βάση τα γεγονότα και πρωτίστως από αρχές το προσωπικό των οποίων έχει την απαραίτητη γνώση ή εκπαίδευση σε θέματα ασύλου και προσφύγων.
- (11) Είναι προς το συμφέρον τόσο των κρατών μελών όσο και των αιτούντων άσυλο να λαμβάνεται απόφαση επί των αιτήσεων ασύλου το συντομότερο δυνατόν. Η οργάνωση της επεξεργασίας των αιτήσεων αυτών θα πρέπει να επαφεί στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών, ούτως ώστε, ανάλογα με τις εθνικές ανάγκες, να δίδουν προτεραιότητα ή να επιστεύδουν την επεξεργασία οιασδήποτε αίτησης, λαμβάνοντας υπόψη τις προδιαγραφές της παρούσας οδηγίας.

⁽¹⁾ ΕΕ C 62 της 27.2.2001, σ. 231 και ΕΕ C 291 της 26.11.2002, σ. 143.

⁽²⁾ ΕΕ C 77 της 28.3.2002, σ. 94.

⁽³⁾ ΕΕ C 193 της 10.7.2001, σ. 77. Γνώμη που διατυπώθηκε ύστερα από προαιρετική διαβούλευση.

- (12) Η έννοια της δημόσιας τάξης μπορεί να καλύπτει καταδική για σοβαρό έγκλημα.
- (13) Προς το σκοπό της ορθής αναγνώρισης των ατόμων που χρήζουν προστασίας ως πρόσφυγες κατά την έννοια του άρθρου 1 της σύμβασης της Γενεύης, κάθε αιτών θα πρέπει, με ορισμένες εξαιρέσεις, να έχει πραγματική πρόσβαση στις διαδικασίες, τη δυνατότητα να συνεργάζεται και να επικοινωνεί καταλλήλως με τις αρμόδιες αρχές ώστε να υποβάλλει τα στοιχεία της υπόθεσής του, καθώς και επαρκείς διαδικαστικές εγγυήσεις για να προωθή την υπόθεσή του σε όλα τα στάδια της διαδικασίας. Επιπλέον, η εξέταση μιας αίτησης ασύλου θα πρέπει κανονικά να δίδει στον αιτούντα τουλάχιστον το δικαίωμα παραμονής εν αναμονή της απόφασης από την αποφαινόμενη αρχή, πρόσβαση σε διερμηνέα για την παρουσίαση της υπόθεσής του σε περίπτωση συνέντευξης με τις αρχές, δυνατότητα επικοινωνίας με εκπρόσωπο του Ύπατου Αρμοστή των ΗΕ για τους πρόσφυγες (UNHCR) ή με άλλη οργάνωση που ενεργεί εξ ονόματός του, το δικαίωμα κατάλληλης κοινοποίησης της απόφασης, πραγματικό και νομικό σκεπτικό της απόφασης, τη δυνατότητα συνεννόησης με νομικό ή άλλο σύμβουλο και το δικαίωμα ενημέρωσής του για τη νομική του κατάσταση στα κρίσιμα σημεία της διαδικασίας, σε γλώσσα την οποία ευλόγως θεωρείται ότι κατανοεί.
- (14) Επιπλέον, θα πρέπει να θεσπισθούν ειδικές διαδικαστικές εγγυήσεις για τους ασυνόδευτους ανηλικούς, λόγω της ευπαθούς θέσης τους. Εδώ, το συμφέρον του παιδιού θα πρέπει να είναι πρωταρχική σκέψη των κρατών μελών.
- (15) Όταν ο αιτών υποβάλλει νέα αίτηση χωρίς να προσκομίζει νέα στοιχεία ή επιχειρήματα, θα ήταν δυσανάλογο να υποχρεούνται τα κράτη μέλη να ανοίγουν νέα πλήρη εξεταστική διαδικασία. Στις περιπτώσεις αυτές, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν επιλογή μεταξύ διαδικασιών που περιλαμβάνουν εξαιρέσεις ως προς τις εγγυήσεις των οποίων απολαμβάνει κανονικά ο αιτών.
- (16) Πολλές αιτήσεις ασύλου γίνονται στα σύνορα ή στις ζώνες διέλευσης ενός κράτους μέλους πριν από την απόφαση για την εισδοχή του αιτούντος. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να προσαρμόζουν την υφιστάμενη νομοθεσία στην ιδιαίτερη κατάσταση των αιτούντων αυτών. Υπό τις περιστάσεις αυτές θα πρέπει να καθορισθούν κοινοί κανόνες για πιθανές εξαιρέσεις στις εγγυήσεις των οποίων κανονικά απολαμβάνουν οι αιτούντες. Οι συνοριακές διαδικασίες θα πρέπει να εφαρμόζονται κυρίως στους αιτούντες που δεν ικανοποιούν τις προϋποθέσεις εισόδου στο έδαφος των κρατών μελών.
- (17) Κομβικό κριτήριο για το βάσιμο μιας αίτησης ασύλου είναι η ασφάλεια του αιτούντος στη χώρα καταγωγής. Όταν μια τρίτη χώρα μπορεί να θεωρηθεί ως ασφαλής χώρα καταγωγής, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να τη χαρακτηρίσουν ως ασφαλή για το συγκεκριμένο αιτούντα, εκτός αν αυτός προβάλλει σοβαρά αντεπιχειρήματα.
- (18) Δεδομένου του επιπέδου εναρμόνισης ως προς το χαρακτηρισμό υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών ως προσφύγων, θα πρέπει να θεσπισθούν κοινά κριτήρια για το χαρακτηρισμό τρίτων χωρών ως ασφαλών χωρών καταγωγής.
- (19) Όταν το Συμβούλιο κρίνει ότι τα εν λόγω κριτήρια πληρούνται ως προς συγκεκριμένη χώρα καταγωγής και συνεπώς την έχει περιλάβει στο βασικό κοινό κατάλογο ασφαλών χωρών καταγωγής που θα θεσπισθεί σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι υποχρεωμένα να εξετάζουν αιτήσεις ατόμων που έχουν την εθνικότητα της χώρας αυτής ή ανιθαγενών που κατά το παρελθόν διέμεναν συνήθως στη χώρα αυτή, στη βάση του μαχητού τεκμηρίου της ασφάλειας της χώρας αυτής. Υπό το φως της πολιτικής βαρύτητας του καθορισμού ασφαλών χωρών καταγωγής, ιδίως λόγω των συνεπειών μιας αξιολόγησης της κατάστασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε μια χώρα καταγωγής και των συνεπειών της για την εξωτερική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Συμβούλιο θα πρέπει να λαμβάνει αποφάσεις για την κατάρτιση ή την τροποποίηση του καταλόγου έπειτα από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.
- (20) Όπως προκύπτει από το καθεστώς της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας ως υποψηφίων χωρών για προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση και από την πρόοδο που σημείωσαν αυτές προκειμένου να καταστούν μέλη, θα πρέπει να θεωρούνται ως ασφαλείς χώρες καταγωγής για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας έως την ημερομηνία προσχώρησής τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
- (21) Ο χαρακτηρισμός τρίτης χώρας ως ασφαλούς χώρας καταγωγής για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας δεν μπορεί να αποτελεί απόλυτη εγγύηση ασφάλειας για τους υπηκόους της εν λόγω χώρας. Εκ φύσεως, η αξιολόγηση στην οποία βασίζεται ο χαρακτηρισμός λαμβάνει υπόψη μόνο τις γενικές κοινωνικές, νομικές και πολιτικές συνθήκες της χώρας και το κατά πόσον οι υπεύθυνοι διώξης, βασανιστηρίων ή απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας υφίστανται πράγματι κυρώσεις όταν αποδεικνύεται η ενοχή τους στην οικεία χώρα. Για το λόγο αυτό είναι σημαντικό να εξασφαλισθεί ότι, όταν ο αιτών καταδεικνύει ότι υπάρχουν σοβαροί λόγοι για τους οποίους η χώρα δεν πρέπει να θεωρείται ασφαλής στην περίπτωσή του, ο χαρακτηρισμός της ως ασφαλούς δεν θα ισχύει πλέον καθόσον τον αφορά.

- (22) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάζουν όλες τις αιτήσεις επί της ουσίας, δηλαδή να αξιολογούν κατά πόσον ο συγκεκριμένος αιτών δικαιούται να θεωρηθεί πρόσφυγας κατά την έννοια της οδηγίας 2004/83/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τη θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για το χαρακτηρισμό και το καθεστώς υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών ως προσφύγων ή ως προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας για άλλους λόγους καθώς και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας⁽¹⁾, εκτός εάν η παρούσα οδηγία προβλέπει άλλως, ιδίως όταν μπορεί να υποτεθεί εύλογα ότι άλλη χώρα θα εξετάσει το θέμα και θα παράσχει επαρκή προστασία. Ειδικότερα, τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να υποχρεωθούν να εξετάζουν μια αίτηση ασύλου επί της ουσίας όταν μια πρώτη χώρα έχει χορηγήσει στον αιτούντα το καθεστώς πρόσφυγα ή άλλη επαρκή προστασία και ο αιτών θα τύχει επανεισδοχής στη χώρα αυτή.
- (23) Τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να υποχρεωθούν να αξιολογούν μια αίτηση ασύλου επί της ουσίας ούτε όταν ο αιτών, ως εκ της συνδέσεώς του με τρίτη χώρα, όπως ορίζεται από την εθνική νομοθεσία, αναμένεται ευλόγως να αναζητήσει προστασία στην τρίτη αυτή χώρα. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενεργήσουν έτσι μόνο αν ο συγκεκριμένος αιτών θα είναι ασφαλής στη συγκεκριμένη τρίτη χώρα. Προς αποφυγή δευτερογενών μετακινήσεων αιτούντων, θα πρέπει να θεσπισθούν κοινές αρχές για τη θέωρηση ή το χαρακτηρισμό τρίτων χωρών ως ασφαλών από τα κράτη μέλη.
- (24) Επιπλέον, όσον αφορά ορισμένες ευρωπαϊκές τρίτες χώρες οι οποίες τηρούν ιδιαιτέρως υψηλά πρότυπα ανθρωπίνων δικαιωμάτων και προστασίας προσφύγων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν είτε να μη διενεργούν καθόλου είτε να διενεργούν μια περιορισμένη εξέταση των αιτήσεων ασύλου που αφορούν αιτούντες που εισήλθαν στο έδαφός τους από τις ανωτέρω χώρες. Λόγω των πιθανών συνεπειών για τον αιτούντα μιας περιορισμένης εξέτασης ή της απουσίας εξέτασης, η εφαρμογή της έννοιας της ασφαλούς τρίτης χώρας θα πρέπει να περιορίζεται στις τρίτες χώρες σε σχέση με τις οποίες το Συμβούλιο έχει βεβαιωθεί ότι τηρούν τις υψηλές προδιαγραφές ασφαλείας της παρούσας οδηγίας. Το Συμβούλιο θα πρέπει να λαμβάνει σχετικές αποφάσεις έπειτα από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.
- (25) Από τη φύση των κοινών προδιαγραφών σχετικά με τις δύο έννοιες της ασφαλούς τρίτης χώρας, όπως ορίζονται στην παρούσα οδηγία, έπεται ότι η πρακτική εφαρμογή των εννοιών εξαρτάται από το κατά πόσον η εν λόγω τρίτη χώρα επιτρέπει στον αιτούντα να εισέλθει στο έδαφός της.
- (26) Όσον αφορά την ανάκληση του καθεστώτος του πρόσφυγα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα άτομα που τυγχάνουν του καθεστώτος ενημερώνονται δεόντως για την πιθανή επανεξέταση του καθεστώτος τους και έχουν τη δυνατότητα ακροάσεως προτού οι αρχές λάβουν αιτιολογημένη απόφαση ανάκλησής του. Ωστόσο, οι εγγυήσεις αυτές δεν θα πρέπει να ισχύουν όταν οι λόγοι για την παύση του καθεστώτος του πρόσφυγα δεν σχετίζονται με μεταβολή των προϋποθέσεων στις οποίες βασίστηκε η αναγνώριση.
- (27) Σύμφωνα με βασική αρχή της κοινοτικής νομοθεσίας, οι αποφάσεις επί αιτήσεως ασύλου και περί ανακλήσεως του καθεστώτος του πρόσφυγα πρέπει να επιδέχονται αποτελεσματικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου κατά την έννοια του άρθρου 234 της συνθήκης. Το κατά πόσον η προσφυγή είναι αποτελεσματική, μεταξύ άλλων όσον αφορά την εξέταση των σχετικών γεγονότων, εξαρτάται από το διοικητικό και δικαστικό μηχανισμό κάθε κράτους μέλους ως σύνολο.
- (28) Σύμφωνα με το άρθρο 64 της συνθήκης, η παρούσα οδηγία δεν θίγει την άσκηση των αρμοδιοτήτων των κρατών μελών όσον αφορά την τήρηση του νόμου και της τάξης και τη διασφάλιση της εσωτερικής ασφάλειας.
- (29) Η παρούσα οδηγία δεν αφορά διαδικασίες που διέπονται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 343/2003 του Συμβουλίου της 18ης Φεβρουαρίου 2003 για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης ασύλου που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας⁽²⁾.
- (30) Η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας αξιολογείται σε τακτά διαστήματα που δεν υπερβαίνουν τη διετία.
- (31) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας οδηγίας, δηλαδή η καθιέρωση ελάχιστων προδιαγραφών στα κράτη μέλη για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος του πρόσφυγα δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη και μπορεί συνεπώς, λόγω της κλίμακας και των επιπτώσεων της δράσης, να επιτευχθεί καλύτερα σε επίπεδο Κοινότητας, η Κοινότητα μπορεί να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της συνθήκης. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ίδιου άρθρου, η παρούσα οδηγία περιορίζεται στο ελάχιστο που απαιτείται για την επίτευξη του στόχου της.
- (32) Σύμφωνα με το άρθρο 3 του πρωτοκόλλου για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας, που προσαρτήθηκε στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, το Ηνωμένο Βασίλειο κοινοποίησε, με επιστολή της 24ης Ιανουαρίου 2001, ότι επιθυμεί να συμμετάσχει στη θέσπιση και εφαρμογή της οδηγίας.

(1) ΕΕ L 304 της 30.9.2004, σ. 12.

(2) ΕΕ L 50 της 25.2.2003, σ. 1.

- (33) Σύμφωνα με το άρθρο 3 του πρωτοκόλλου για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας, που προσαρτήθηκε στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η Ιρλανδία κοινοποίησε, με επιστολή της 14ης Φεβρουαρίου 2001, ότι επιθυμεί να συμμετάσχει στη θέσπιση και εφαρμογή της οδηγίας.
- (34) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου για τη θέση της Δανίας, που προσαρτήθηκε στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η Δανία δεν συμμετέχει στη θέσπιση της οδηγίας και δεν δεσμεύεται από αυτήν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της,

άσκηση τέτοιου ένδικου μέσου οι αιτούντες αποκτούν τη δυνατότητα να παραμένουν στα εν λόγω κράτη μέλη μέχρις ότου εκδοθεί η σχετική απόφαση, με την επιφύλαξη του παραρτήματος III της παρούσας οδηγίας·

- ε) «αποφαινόμενη αρχή»: κάθε οιονεί δικαστική ή διοικητική αρχή κράτους μέλους υπεύθυνη για την εξέταση των αιτήσεων ασύλου και αρμόδια για τη λήψη αποφάσεων πρωτοβαθμίας στις εν λόγω υποθέσεις, με την επιφύλαξη του παραρτήματος I·
- στ) «πρόσφυγας»: ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής που πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 1 της σύμβασης της Γενεύης, όπως καθορίστηκε στην οδηγία 2004/83/ΕΚ·

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Σκοπός

Στόχος της παρούσας οδηγίας είναι η θέσπιση ελάχιστων προδιαγραφών για τις διαδικασίες διά των οποίων τα κράτη μέλη χορηγούν και ανακαλούν το καθεστώς του πρόσφυγα.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας νοούνται ως:

- α) «σύμβαση της Γενεύης»: η σύμβαση της 28ης Ιουλίου 1951 περί του καθεστώτος των προσφύγων, όπως τροποποιήθηκε από το πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης της 31ης Ιανουαρίου 1967·
- β) «αίτηση ή αίτηση ασύλου»: η αίτηση την οποία υποβάλλει υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής, η οποία μπορεί να θεωρηθεί ως αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας από κράτος μέλος σύμφωνα με τη σύμβαση της Γενεύης. Κάθε αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας τεκμαίρεται ως αίτηση ασύλου εκτός εάν ο ενδιαφερόμενος ζητεί ρητά άλλο είδος προστασίας που μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο χωριστής αίτησης·
- γ) «αιτών» ή «αιτών άσυλο»: υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής που έχει υποβάλει αίτηση ασύλου επί της οποίας δεν έχει εκδοθεί ακόμη τελεσίδικη απόφαση·
- δ) «τελεσίδικη απόφαση»: η απόφαση που ορίζει κατά πόσον ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ο ανιθαγενής αναγνωρίζεται ως πρόσφυγας δυνάμει της οδηγίας 2004/83/ΕΚ και η οποία δεν υπόκειται πλέον σε άσκηση ένδικου μέσου στο πλαίσιο του κεφαλαίου V της παρούσας οδηγίας, ασχέτως εάν με την

- ζ) «καθεστώς πρόσφυγα»: η αναγνώριση από ένα κράτος μέλος υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς ως πρόσφυγα·
- η) «ασυνόδευτος ανήλικος»: πρόσωπο ηλικίας κάτω των δεκαοκτώ ετών που εισέρχεται στο έδαφος των κρατών μελών χωρίς να συνοδεύεται από ενήλικα ο οποίος έχει την ευθύνη του δυνάμει του νόμου ή του εθιμικού δικαίου και για όσο χρονικό διάστημα δεν τελεί πρακτικώς υπό την επιμέλεια αυτού· επίσης, ανήλικος που εγκαταλείπεται ασυνόδευτος μετά την εισοδό του στο έδαφος των κρατών μελών·
- θ) «εκπρόσωπος»: το πρόσωπο που ενεργεί εξ ονόματος οργάνωσης που εκπροσωπεί τον ασυνόδευτο ανήλικο ως νόμιμος κηδεμόνας, το πρόσωπο που ενεργεί εξ ονόματος εθνικής οργάνωσης υπεύθυνης για την επιμέλεια και την ευημερία των ανηλίκων ή κάθε άλλος κατάλληλος εκπρόσωπος που έχει οριστεί για την προάσπιση των συμφερόντων του ανηλίκου αυτού·

- ι) «ανάκληση του καθεστώτος του πρόσφυγα»: η απόφαση της αρμόδιας αρχής να ανακαλέσει ή να αρνηθεί να ανανεώσει το καθεστώς πρόσφυγα ενός προσώπου σύμφωνα με την οδηγία 2004/83/ΕΚ·

- ια) «παραμονή στο κράτος μέλος»: η παραμονή στο έδαφος, περιλαμβανομένων των συνόρων, ή στις ζώνες διέλευσης του κράτους μέλους στο οποίο υπεβλήθη ή εξετάζεται η αίτηση ασύλου.

Άρθρο 3

Πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται σε όλες τις αιτήσεις ασύλου που υποβάλλονται στο έδαφος, περιλαμβανομένων των συνόρων, ή στις ζώνες διέλευσης των κρατών μελών, καθώς και στην ανάκληση του καθεστώτος του πρόσφυγα.

2. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται επί αιτήσεων διπλωματικού ή εδαφικού ασύλου που υποβάλλονται σε αντιπροσωπείες των κρατών μελών.

3. Όταν τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν ή εισάγουν διαδικασία διά της οποίας οι αιτήσεις ασύλου εξετάζονται τόσο ως αιτήσεις βάσει της σύμβασης της Γενεύης όσο και ως αιτήσεις άλλων μορφών διεθνούς προστασίας, που παρέχονται υπό τις περιστάσεις του άρθρου 15 της οδηγίας 2004/83/ΕΚ, εφαρμόζουν την παρούσα οδηγία σε όλα τα στάδια της διαδικασίας τους.

4. Επιπλέον, τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόσουν την παρούσα οδηγία σε διαδικασίες για την έκδοση αποφάσεων όσον αφορά αιτήσεις παροχής οποιασδήποτε μορφής διεθνούς προστασίας.

Άρθρο 4

Υπεύθυνες αρχές

1. Για όλες τις διαδικασίες, τα κράτη μέλη ορίζουν αποφαινόμενη αρχή υπεύθυνη για τη δέουσα εξέταση των αιτήσεων βάσει της παρούσας οδηγίας, και ιδίως των άρθρων 8 παράγραφος 2 και 9.

Σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 343/2003, οι αιτήσεις για άσυλο που υποβάλλονται σε ένα κράτος μέλος προς τις αρχές άλλου κράτους μέλους που διενεργούν εκεί ελέγχους όσον αφορά τη μετανάστευση διεκπεραιώνονται από το κράτος μέλος στο έδαφος του οποίου υποβάλλεται η αίτηση.

2. Ωστόσο, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι υπεύθυνη είναι άλλη αρχή, προς τους εξής σκοπούς:

- α) διεκπεραίωση υποθέσεων στις οποίες εξετάζεται η μεταφορά του αιτούντος σε άλλο κράτος σύμφωνα με τις διατάξεις που καθιερώνουν κριτήρια και μηχανισμούς για τον προσδιορισμό του κράτους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση μιας αίτησης ασύλου, έως ότου γίνει η μεταφορά ή αρνηθεί το κράτος, προς το οποίο γίνεται η αίτηση, να αναλάβει ή να πάρει πίσω τον αιτούντα·
- β) λήψη απόφασης σχετικά με την αίτηση σύμφωνα με τις εθνικές διατάξεις περί ασφαλείας, εφόσον πριν ληφθεί η απόφαση ζητηθεί η γνώμη της αποφαινόμενης αρχής ως προς το κατά πόσον ο αιτών δύναται να χαρακτηριστεί ως πρόσφυγας δυνάμει της οδηγίας 2004/83/ΕΚ·
- γ) διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης σύμφωνα με το άρθρο 32, με την προϋπόθεση ότι η αρχή αυτή έχει πρόσβαση στο φάκελο του αιτούντος για την προηγούμενη αίτηση·
- δ) διεκπεραίωση υποθέσεων στο πλαίσιο των διαδικασιών που προβλέπονται στο άρθρο 35 παράγραφος 1·
- ε) άρνηση εισόδου στο πλαίσιο της διαδικασίας του άρθρου 35 παράγραφοι 2 έως 5, υπό τους όρους και όπως προβλέπεται στις παραγράφους αυτές·

στ) απόδειξη ότι ο αιτών επιδιώκει να εισέλθει ή έχει εισέλθει στο κράτος μέλος από ασφαλή τρίτη χώρα σύμφωνα με το άρθρο 36, υπό τους όρους και όπως προβλέπεται στο άρθρο αυτό.

3. Τα κράτη μέλη μερμούν ώστε, όταν ορίζονται αρχές σύμφωνα με την παράγραφο 2, το προσωπικό των εν λόγω αρχών να έχει τις κατάλληλες γνώσεις ή να λαμβάνει την απαιτούμενη κατάρτιση ώστε να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του κατά την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 5

Ευνοϊκότερες διατάξεις

Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν ή να διατηρούν σε ισχύ περισσότερο ευνοϊκές προδιαγραφές για τις διαδικασίες διά των οποίων χορηγείται και ανακαλείται το καθεστώς του πρόσφυγα, εφόσον οι προδιαγραφές αυτές συνάδουν με την παρούσα οδηγία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ

Άρθρο 6

Πρόσβαση στη διαδικασία

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτήσουν την αυτοπρόσωπη υποβολή των αιτήσεων ασύλου ή/και την υποβολή τους σε συγκεκριμένο τόπο.

2. Τα κράτη μέλη μερμούν ώστε κάθε ενήλικας που διαθέτει νομική ικανότητα να έχει το δικαίωμα να υποβάλει αίτηση ασύλου αυτοπροσώπως.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι ο αιτών μπορεί να υποβάλει αίτηση εξ ονόματος των εξαρτώμενων από αυτόν προσώπων. Σε αυτές τις περιπτώσεις, τα κράτη μέλη μερμούν ώστε οι εξαρτώμενοι ενήλικες να συναινούν στην κατάθεση της αίτησης εξ ονόματός τους ή, εάν αυτό δεν ισχύει, να μπορούν να υποβάλουν την αίτησή τους αυτοπροσώπως.

Η συναίνεση ζητείται κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης ή, το αργότερο, κατά την προσωπική συνέντευξη με τον εξαρτώμενο ενήλικα.

4. Τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίζουν στην εθνική τους νομοθεσία:

- α) τις περιπτώσεις όπου ένας ανήλικος μπορεί να υποβάλει ο ίδιος αίτηση·
- β) τις περιπτώσεις στις οποίες η αίτηση του ασυνόδευτου ανηλικού πρέπει να κατατεθεί από εκπρόσωπο όπως προβλέπεται στο άρθρο 17 παράγραφος 1 στοιχείο α)·

γ) τις περιπτώσεις στις οποίες η υποβολή αίτησης ασύλου κρίνεται ότι συνιστά επίσης υποβολή αίτησης ασύλου για οποιονδήποτε άγαμο ανήλικο.

5. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αρχές στις οποίες είναι πιθανόν να απευθυνθεί όποιος επιθυμεί να υποβάλει αίτηση ασύλου να είναι σε θέση να τον ενημερώσουν ως προς το πώς και πού μπορεί να υποβάλει την εν λόγω αίτηση και ως προς το γεγονός ότι μπορεί να τους ζητήσει να διαβιβάσουν την αίτησή του προς την αρμόδια αρχή.

Άρθρο 7

Δικαίωμα παραμονής στο κράτος μέλος έως ότου εξετασθεί η αίτηση

1. Στους αιτούντες επιτρέπεται να παραμείνουν στο κράτος μέλος, αποκλειστικά για το σκοπό της διαδικασίας, μέχρις ότου η αποφαινόμενη αρχή λάβει την απόφασή της σύμφωνα με τις πρωτοβάθμιες διαδικασίες που ορίζονται στο κεφάλαιο III. Το δικαίωμα παραμονής δεν θεμελιώνει δικαίωμα για χορήγηση άδειας διαμονής.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να δεχθούν εξαίρεση μόνον όταν, σύμφωνα με τα άρθρα 32 και 34, μια μεταγενέστερη αίτηση δεν θα εξετασθεί περαιτέρω ή όταν προτίθενται να παραδώσουν ή να εκδώσουν, ανάλογα με την περίπτωση, ένα πρόσωπο είτε σε άλλο κράτος μέλος δυνάμει υποχρεώσεων στο πλαίσιο ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως ή άλλως⁽¹⁾, είτε σε τρίτη χώρα ή, τέλος, σε διεθνή ποινικά δικαστήρια.

Άρθρο 8

Προϋποθέσεις για την εξέταση των αιτήσεων

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 23 παράγραφος 4 σημείο i), τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αιτήσεις ασύλου να μην απορρίπτονται ούτε να αποκλείεται η εξέτασή τους εκ μόνου του γεγονότος ότι δεν υποβλήθηκαν το ταχύτερο δυνατόν.

2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αποφάσεις της αποφαινόμενης αρχής επί των αιτήσεων ασύλου να λαμβάνονται μετά τη δέουσα εξέταση. Για το σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε:

- α) οι αιτήσεις να εξετάζονται και οι αποφάσεις να λαμβάνονται σε ατομική βάση, αντικειμενικά και αμερόληπτα·
- β) να λαμβάνονται συγκεκριμένες και ακριβείς πληροφορίες από διάφορες πηγές, όπως από την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες, ως προς τη γενική κατάσταση στις χώρες καταγωγής των αιτούντων ασύλου και, όπου χρειάζεται,

⁽¹⁾ Βλέπε απόφαση-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών (ΕΕ L 190 της 18.7.2002, σ. 1).

στις χώρες μέσω των οποίων διήλθαν και να προβλέπεται ότι το προσωπικό που είναι υπεύθυνο για την εξέταση των αιτήσεων και τη λήψη των αποφάσεων έχει πρόσβαση στις εν λόγω πληροφορίες·

γ) το προσωπικό που εξετάζει αιτήσεις και λαμβάνει αποφάσεις να γνωρίζει τις συναφείς προδιαγραφές που εφαρμόζονται στον τομέα της νομοθεσίας περί ασύλου και προσφύγων.

3. Οι αρχές που αναφέρονται στο κεφάλαιο V έχουν, μέσω της αποφαινόμενης αρχής ή του αιτούντος ή άλλως, πρόσβαση στις γενικές πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχείο β) οι οποίες είναι απαραίτητες για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους.

4. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν κανόνες όσον αφορά τη μετάφραση εγγράφων σχετικών με την εξέταση των αιτήσεων.

Άρθρο 9

Προϋποθέσεις για τη λήψη απόφασης από την αποφαινόμενη αρχή

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αποφάσεις για τις αιτήσεις ασύλου να δίδονται γραπτώς.

2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν επίσης ώστε, όταν απορρίπτεται αίτηση, να αναφέρονται στην απόφαση οι πραγματικοί και νομικοί λόγοι και να δίδονται γραπτώς πληροφορίες για τις δυνατότητες προσβολής αρνητικής απόφασης.

Τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται να αναφέρουν τους λόγους μη χορήγησης του καθεστώτος του πρόσφυγα εφόσον χορηγείται στον αιτούντα καθεστώς που παρέχει βάσει της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας τα ίδια δικαιώματα και οφέλη με το καθεστώς του πρόσφυγα δυνάμει της οδηγίας 2004/83/ΕΚ. Στις περιπτώσεις αυτές, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι λόγοι μη χορήγησης να αναφέρονται στο φάκελο του αιτούντος και να έχει πρόσβαση στο φάκελο αυτό ο αιτών κατόπιν αιτήσεώς του.

Επιπλέον, τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται να παρέχουν γραπτώς πληροφορίες για τις δυνατότητες προσβολής αρνητικής απόφασης όταν ο αιτών έχει ενημερωθεί γραπτώς ή με ηλεκτρονικό μέσο στο οποίο ο αιτών έχει πρόσβαση.

3. Για τους σκοπούς του άρθρου 6 παράγραφος 3 και οσάκις η αίτηση βασίζεται στην ίδια αιτιολογία, τα κράτη μέλη μπορούν να λαμβάνουν μία μόνο απόφαση, που να καλύπτει όλους τους εξαρτωμένους.

Άρθρο 10

Εγγυήσεις για τους αιτούντες άσυλο

1. Τα κράτη μέλη, με τις διαδικασίες του κεφαλαίου III, μεριμνούν ώστε να παρέχονται σε όλους τους αιτούντες άσυλο οι ακόλουθες εγγυήσεις:

α) Να ενημερώνονται, σε γλώσσα την οποία ευλόγως θεωρείται ότι κατανοούν, για τη διαδικασία που ακολουθείται και για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους κατά τη διαδικασία καθώς και για τις τυχόν συνέπειες της μη συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις τους και της μη συνεργασίας με τις αρχές· να ενημερώνονται ως προς τις προθεσμίες καθώς και ως προς τα μέσα που έχουν στη διάθεσή τους ώστε να συμμορφωθούν με την υποχρέωση για υποβολή των στοιχείων όπως αναφέρεται στο άρθρο 7 της οδηγίας 2004/83/ΕΚ. Οι πληροφορίες τους δίδονται εγκαίρως ώστε να μπορέσουν να ασκήσουν τα δικαιώματα που εγγυάται η παρούσα οδηγία και να συμμορφωθούν με τις υποχρεώσεις που περιγράφονται στο άρθρο 11.

β) Να τους παρέχονται υπηρεσίες διερμηνέα, όταν αυτό είναι απαραίτητο για να εκθέσουν την περίπτωση τους στις αρμόδιες αρχές. Τα κράτη μέλη θεωρούν απαραίτητο να παρέχουν αυτές τις υπηρεσίες τουλάχιστον όταν η αποφαινόμενη αρχή καλεί τον αιτούντα σε συνέντευξη όπως αναφέρεται στα άρθρα 12 και 13 και δεν μπορεί να εξασφαλισθεί η δέουσα επικοινωνία χωρίς διερμηνέα. Σε αυτή την περίπτωση και σε άλλες περιπτώσεις όπου οι αρμόδιες αρχές καλούν τον αιτούντα, οι υπηρεσίες αυτές αμείβονται από το Δημόσιο.

γ) Να μη στερούνται της ευκαιρίας να επικοινωνούν με την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες ή κάθε άλλη οργάνωση που εργάζεται εξ ονόματος της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες στο έδαφος των κρατών μελών βάσει συμφωνίας με το εν λόγω κράτος μέλος.

δ) Να τους κοινοποιείται σε εύλογο χρόνο η απόφαση της αποφαινόμενης αρχής για την αίτηση ασύλου. Εάν ένας νομικός ή άλλος σύμβουλος εκπροσωπεί νομίμως τον αιτούντα, τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν να κοινοποιήσουν την απόφαση σε αυτόν αντί στον αιτούντα άσυλο.

ε) Να ενημερώνονται σχετικά με το αποτέλεσμα της απόφασης της αποφαινόμενης αρχής σε γλώσσα που ευλόγως θεωρείται ότι κατανοούν εάν δεν τους παρέχει συνδρομή ή εκπροσώπηση νομικός ή άλλος σύμβουλος και όταν δεν διατίθεται δωρεάν νομική συνδρομή. Η παρεχόμενη ενημέρωση περιλαμβάνει πληροφορίες για τη δυνατότητα προσβολής αρνητικής απόφασης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 παράγραφος 2.

2. Τα κράτη μέλη, τηρώντας τις διαδικασίες που προβλέπονται στο κεφάλαιο V, μεριμνούν ώστε όλοι οι αιτούντες άσυλο να απολαμβάνουν των εγγυήσεων που απαριθμούνται στην παράγραφο 1 στοιχεία β), γ) και δ) του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 11

Υποχρεώσεις των αιτούντων άσυλο

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλλουν στους αιτούντες άσυλο υποχρεώσεις συνεργασίας με τις αρμόδιες αρχές στο μέτρο που οι υποχρεώσεις αυτές είναι αναγκαίες για τη διεκπεραίωση της αίτησης.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν, ιδίως, να προβλέπουν ότι:

α) οι αιτούντες άσυλο πρέπει να αναφέρονται στις αρμόδιες αρχές ή να παρουσιάζονται ενώπιόν τους αυτοπροσώπως, χωρίς καθυστέρηση ή σε καθορισμένο χρόνο·

β) οι αιτούντες άσυλο πρέπει να παραδίδουν τα έγγραφα που έχουν στην κατοχή τους και σχετίζονται με την εξέταση της αίτησης, όπως τα διαβατήριά τους, και

γ) οι αιτούντες άσυλο πρέπει να ενημερώνουν τις αρμόδιες αρχές για τον παρόντα τόπο διαμονής ή διεύθυνσή τους και να τις ενημερώνουν για την αλλαγή του το συντομότερο δυνατόν. Τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν ότι ο αιτών υποχρεούται να δέχεται κάθε γνωστοποίηση στον πιο πρόσφατο τόπο διαμονής ή διεύθυνση που έχει δηλώσει κατά τον τρόπο αυτό·

δ) να κάνουν σωματική έρευνα στον αιτούντα και να ερευνήσουν τα αντικείμενα που φέρει·

ε) να φωτογραφίζουν τον αιτούντα, και

στ) να καταγράφουν τις προφορικές δηλώσεις του αιτούντος, εφόσον έχει ενημερωθεί σχετικά εκ των προτέρων.

Άρθρο 12

Πρόσωπα που καλούνται σε προσωπική συνέντευξη

1. Πριν από τη λήψη απόφασης από την αποφαινόμενη αρχή πρέπει να παρέχεται στον αιτούντα άσυλο η ευκαιρία προσωπικής συνέντευξης σχετικά με την αίτησή ασύλου με πρόσωπο αρμόδιο, βάσει της εθνικής νομοθεσίας, για τη διεξαγωγή ανάλογων συνεντεύξεων.

Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να παρέχουν την ευκαιρία προσωπικής συνέντευξης σε κάθε ενήλικα μεταξύ των εξαρτώμενων προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 3.

Τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίσουν στην εθνική νομοθεσία τις περιπτώσεις στις οποίες παρέχεται σε ανήλικο η ευκαιρία προσωπικής συνέντευξης.

2. Η προσωπική συνέντευξη μπορεί να παραλειφθεί όταν:
- α) η αποφαινόμενη αρχή δύναται να λάβει θετική απόφαση βάσει των διαθέσιμων αποδεικτικών στοιχείων, ή
 - β) η αρμόδια αρχή είχε ήδη συνάντηση με τον αιτούντα για να τον βοηθήσει στη συμπλήρωση της αίτησής του και στην υποβολή των ουσιωδών πληροφοριών σχετικά με την αίτηση, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2 της οδηγίας 2004/83/EK, ή
 - γ) η αποφαινόμενη αρχή, έπειτα από πλήρη εξέταση των πληροφοριών που παρέσχε ο αιτών, θεωρεί την αίτηση ως αβάσιμη όταν ισχύουν οι περιστάσεις που απαριθμούνται στο άρθρο 23 παράγραφος 4 στοιχεία α), γ), ζ), η) και ι).

3. Η προσωπική συνέντευξη μπορεί επίσης να παραλειφθεί όταν δεν είναι πρακτικά εφικτή, ειδικότερα όταν η αρμόδια αρχή θεωρεί ότι ο αιτών είναι ανίκανος ή δεν μπορεί να συμμετάσχει σε συνέντευξη, για λόγους που οφείλονται σε μόνιμες καταστάσεις ανεξάρτητες από τη θέλησή του. Εάν υπάρχουν αμφιβολίες, τα κράτη μέλη μπορούν να ζητήσουν βεβαίωση ιατρού ή ψυχολόγου.

Όταν το κράτος μέλος δεν παρέχει την ευκαιρία προσωπικής συνέντευξης σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο στον αιτούντα ή, ενδεχομένως, στον εξαρτώμενο, πρέπει να καταβάλλονται εύλογες προσπάθειες ώστε να δίνεται η δυνατότητα στον αιτούντα ή στον εξαρτώμενο να υποβάλλουν συμπληρωματικά στοιχεία.

4. Η έλλειψη προσωπικής συνέντευξης σύμφωνα με το παρόν άρθρο δεν εμποδίζει την αποφαινόμενη αρχή να λαμβάνει απόφαση επί αιτήσεως ασύλου.

5. Η έλλειψη προσωπικής συνέντευξης δυνάμει της παραγράφου 2 στοιχεία β) και γ) και της παραγράφου 3 δεν επιδρά δυσμενώς στην απόφαση της αποφαινόμενης αρχής.

6. Ανεξάρτητα από το άρθρο 20 παράγραφος 1, τα κράτη μέλη, όταν αποφασίζουν επί της αιτήσεως ασύλου, μπορούν να λάβουν υπόψη το γεγονός ότι ο αιτών δεν παρουσιάστηκε για την προσωπική συνέντευξη, εκτός εάν είχε σοβαρούς λόγους να απουσιάσει.

Άρθρο 13

Προϋποθέσεις της προσωπικής συνέντευξης

1. Η προσωπική συνέντευξη κατά κανόνα γίνεται χωρίς την παρουσία μελών της οικογένειας, εκτός εάν η αποφαινόμενη αρχή κρίνει ότι η παρουσία τους είναι απαραίτητη προκειμένου να διερευνηθεί η δέουσα εξέταση.

2. Η προσωπική συνέντευξη πρέπει να διεξάγεται υπό συνθήκες που να εξασφαλίζουν τη δέουσα εμπιστευτικότητα.

3. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίζουν ότι οι προσωπικές συνεντεύξεις διεξάγονται σε συνθήκες που επιτρέπουν στους αιτούντες να εκθέσουν διεξοδικά τους λόγους των αιτήσεών τους. Για αυτό το σκοπό, τα κράτη μέλη:

α) μεριμνούν ώστε το πρόσωπο που διεξάγει τη συνέντευξη να διαθέτει τα κατάλληλα προσόντα για να συνεκτιμήσει τις προσωπικές ή γενικές συνθήκες που περιβάλλουν την αίτηση, συμπεριλαμβανομένης της πολιτιστικής καταγωγής ή της ευαισθησίας του αιτούντος, στο μέτρο που είναι δυνατόν, και

β) επιλέγουν διερμηνέα ικανό να εξασφαλίσει τη δέουσα επικοινωνία μεταξύ του αιτούντος και του προσώπου που διεξάγει τη συνέντευξη. Δεν είναι απαραίτητο η επικοινωνία να διενεργείται στη γλώσσα που προτιμά ο αιτών ασύλο εάν υπάρχει άλλη γλώσσα την οποία ευλόγως θεωρείται ότι κατανοεί και στην οποία είναι σε θέση να επικοινωνήσει.

4. Τα κράτη μέλη μπορούν να ορίσουν κανόνες όσον αφορά την παρουσία τρίτων στην προσωπική συνέντευξη.

5. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται και για τη συνάντηση που αναφέρεται στο άρθρο 12 παράγραφος 2 στοιχείο β).

Άρθρο 14

Καθεστώς της έκθεσης για την προσωπική συνέντευξη, στο πλαίσιο της διαδικασίας

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε για κάθε προσωπική συνέντευξη να συντάσσεται γραπτή έκθεση η οποία να περιλαμβάνει τις βασικές πληροφορίες σχετικά με την αίτηση, όπως τις παραθέτει ο αιτών σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2 της οδηγίας 2004/83/EK.

2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αιτούντες να έχουν έγκαιρη πρόσβαση στην έκθεση για την προσωπική συνέντευξη. Όταν παρέχεται πρόσβαση μόνο μετά την απόφαση της αποφαινόμενης αρχής, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η πρόσβαση να είναι δυνατή όσο νωρίς απαιτείται για να μπορεί να προετοιμασθεί και να ασκηθεί σε εύθετο χρόνο το ένδικο μέσο.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να ζητήσουν την έγκριση του αιτούντος ως προς το περιεχόμενο της έκθεσης για την προσωπική συνέντευξη.

Όταν ο αιτών αρνείται να εγκρίνει το περιεχόμενο της έκθεσης, οι λόγοι άρνησης περιλαμβάνονται στο φάκελό του.

Η άρνηση του αιτούντος να εγκρίνει το περιεχόμενο της έκθεσης δεν εμποδίζει την αποφαινόμενη αρχή να λάβει απόφαση επί της αιτήσεώς του.

4. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται και για τη συνάντηση που αναφέρεται στο άρθρο 12 παράγραφος 2 στοιχείο β).

Άρθρο 15

Δικαίωμα νομικής συνδρομής και εκπροσώπησης

1. Τα κράτη μέλη παρέχουν στους αιτούντες άσυλο τη δυνατότητα να συμβουλευθούν, ιδία δαπάνη και κατά τρόπο ουσιαστικό, νομικό ή άλλο σύμβουλο, που γίνεται δεκτός ή αναγνωρίζεται με την ιδιότητα αυτή βάσει της εθνικής νομοθεσίας, σε θέματα σχετικά με τις οικείες αιτήσεις ασύλου.

2. Σε περίπτωση αρνητικής απόφασης αποφαινόμενης αρχής, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να παρέχεται, κατόπιν αιτήματος, δωρεάν νομική συνδρομή ή/και εκπροσώπηση, υπό τους όρους της παραγράφου 3.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν στην εθνική νομοθεσία τους ότι χορηγείται δωρεάν νομική συνδρομή ή/και εκπροσώπηση:

α) μόνο για τις διαδικασίες ενώπιον δικαστηρίου σύμφωνα με το κεφάλαιο V και όχι για οποιαδήποτε περαιτέρω ένδικα μέσα ή αιτήσεις επανεξέτασης που προβλέπονται από την εθνική νομοθεσία, περιλαμβανομένης της επανάληψης της επ' ακροατηρίου συζήτησεως όσον αφορά ένδικο μέσο μετά την άσκηση περαιτέρω ένδικου μέσου ή την υποβολή περαιτέρω αίτησης επανεξέτασης, ή/και

β) μόνο σε όσους δεν έχουν επαρκείς πόρους, ή/και

γ) μόνο σε νομικούς ή άλλους συμβούλους που καθορίζονται ειδικά από την εθνική νομοθεσία για συνδρομή ή/και εκπροσώπηση των αιτούντων άσυλο, ή/και

δ) μόνο εάν είναι πιθανόν να εκδοθεί θετική απόφαση μετά την άσκηση ένδικου μέσου ή την αίτηση επανεξέτασης.

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η νομική συνδρομή ή/και εκπροσώπηση που παρέχεται δυνάμει του στοιχείου δ) δεν περιορίζεται αυθαίρετως.

4. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν κανόνες σχετικά με την υποβολή και τη διεκπεραίωση των αιτημάτων νομικής συνδρομής ή/και εκπροσώπησης.

5. Επιπλέον, τα κράτη μέλη μπορούν:

α) να επιβάλλουν χρηματικά ή/και χρονικά όρια στην παροχή δωρεάν νομικής συνδρομής ή/και εκπροσώπησης, εφόσον τα

όρια αυτά δεν περιορίζουν αυθαίρετως την πρόσβαση στη νομική συνδρομή ή/και εκπροσώπηση·

β) να προβλέπουν ότι, όσον αφορά τα τέλη και άλλα έξοδα, η μεταχείριση δεν θα είναι ευνοϊκότερη από εκείνη που επιφυλάσσεται κατά γενικό κανόνα στους υπηκόους τους σε θέματα σχετικά με τη νομική συνδρομή.

6. Τα κράτη μέλη μπορούν να ζητήσουν να τους επιστραφεί το σύνολο ή μέρος των καταβληθέντων εξόδων εάν και από τη στιγμή που έχει βελτιωθεί σημαντικά η οικονομική κατάσταση του αιτούντος ή εάν η απόφαση χορήγησης αυτής της οικονομικής ενίσχυσης είχε ληφθεί με βάση ψευδείς πληροφορίες που είχε δώσει ο αιτών.

Άρθρο 16

Πεδίο εφαρμογής της νομικής συνδρομής και εκπροσώπησης

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε ο νομικός ή άλλος σύμβουλος, που γίνεται δεκτός ή αναγνωρίζεται με την ιδιότητα αυτή βάσει της εθνικής νομοθεσίας και που παρέχει συνδρομή ή εκπροσώπηση σε αιτούντα άσυλο βάσει της εθνικής νομοθεσίας, να έχει πρόσβαση στις πληροφορίες του φακέλου του αιτούντος οι οποίες είναι πιθανόν ότι θα εξετασθούν από τις αρχές που αναφέρονται στο κεφάλαιο V, εφόσον οι πληροφορίες σχετίζονται με την εξέταση της αίτησης.

Τα κράτη μέλη δύνανται να κάνουν εξαίρεση όταν η αποκάλυψη των πληροφοριών ή των πηγών ενδέχεται να θέσει σε κίνδυνο την εθνική ασφάλεια, την ασφάλεια των οργανισμών ή προσώπων που παρέχουν τις πληροφορίες ή την ασφάλεια των προσώπων τα οποία αφορούν οι πληροφορίες ή εάν θίγονται οι έρευνες σχετικά με την εξέταση των αιτήσεων ασύλου από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών ή οι διεθνείς σχέσεις των κρατών μελών. Στις περιπτώσεις αυτές, η πρόσβαση στις εν λόγω πληροφορίες ή πηγές πρέπει να είναι δυνατή για τις αρχές που αναφέρονται στο κεφάλαιο V, εκτός εάν η πρόσβαση αυτή αποκλείεται σε περιπτώσεις που άπτονται της εθνικής ασφαλείας.

2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε ο νομικός ή άλλος σύμβουλος που παρέχει συνδρομή ή εκπροσώπηση στον αιτούντα άσυλο να έχει πρόσβαση σε κλειστές ζώνες, όπως χώρους κράτησης και ζώνες διέλευσης, για να συνεννοείται με τον αιτούντα. Τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίσουν τη δυνατότητα επισκέψεων στους αιτούντες σε κλειστές ζώνες, μόνο όταν οι εν λόγω περιορισμοί είναι, δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας, αντικειμενικά απαραίτητοι για την ασφάλεια, τη δημόσια τάξη ή τη διοικητική διαχείριση της ζώνης ή για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής εξέτασης της αίτησης, εφόσον η πρόσβαση από το νομικό ή άλλο σύμβουλο δεν περιορίζεται υπερβολικά ούτε καθίσταται αδύνατη.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν κανόνες για την παράσταση των νομικών ή άλλων συμβούλων σε όλες τις συνεντεύξεις κατά τη διαδικασία, με την επιφύλαξη του παρόντος άρθρου ή του άρθρου 17 παράγραφος 1 στοιχείο β).

4. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι στον αιτούντα επιτρέπεται να συνοδεύεται στην προσωπική συνέντευξη από το νομικό ή άλλο σύμβουλο που γίνεται δεκτός με την ιδιότητα αυτή βάσει της εθνικής νομοθεσίας.

Τα κράτη μέλη μπορούν να ζητήσουν την παρουσία του αιτούντος στην προσωπική συνέντευξη έστω κι αν αυτός εκπροσωπείται βάσει της εθνικής νομοθεσίας από νομικό ή άλλο σύμβουλο και μπορούν να ζητήσουν από τον αιτούντα να απαντήσει αυτοπροσώπως στις υποβαλλόμενες ερωτήσεις.

Η απουσία νομικού ή άλλου συμβούλου δεν εμποδίζει την αρμόδια αρχή να διεξαγάγει την προσωπική συνέντευξη με τον αιτούντα.

Άρθρο 17

Εγγυήσεις για τους ασυνόδευτους ανήλικους

1. Για όλες τις διαδικασίες που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία και με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 12 και 14, τα κράτη μέλη:

- α) λαμβάνουν το συντομότερο δυνατόν μέτρα ώστε να εξασφαλίσουν ότι ο ασυνόδευτος ανήλικος διαθέτει εκπροσώπηση ή/και συνδρομή από εκπρόσωπο κατά την εξέταση της αίτησης· ο εκπρόσωπος αυτός μπορεί επίσης να είναι ο εκπρόσωπος που αναφέρεται στο άρθρο 19 της οδηγίας 2003/9/ΕΚ, της 27ης Ιανουαρίου 2003, σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων άσυλο στα κράτη μέλη ⁽¹⁾·
- β) μεριμνούν ώστε να παρέχεται η ευκαιρία στον εκπρόσωπο να ενημερώνει τον ασυνόδευτο ανήλικο σχετικά με το νόημα και τις πιθανές συνέπειες της προσωπικής συνέντευξης και, εφόσον ενδεικνύεται, σχετικά με τον τρόπο που θα πρέπει να προετοιμασθεί για την προσωπική συνέντευξη. Τα κράτη μέλη επιτρέπουν στον εκπρόσωπο να παρίσταται στην εν λόγω προσωπική συνέντευξη και να υποβάλλει ερωτήσεις ή παρατηρήσεις, εντός του πλαισίου που ορίζει ο διεξάγων τη συνέντευξη.

Τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτήσουν την παρουσία του ασυνόδευτου ανήλικου στην προσωπική συνέντευξη ακόμη κι αν ο εκπρόσωπος είναι παρών.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να μη διορίσουν εκπρόσωπο εφόσον ο ασυνόδευτος ανήλικος:

- α) θα ενηλικιωθεί, κατά πάσα πιθανότητα, προτού ληφθεί απόφαση σε πρώτο βαθμό, ή
- β) μπορεί να επωφεληθεί, δωρεάν, νομικού ή άλλου συμβούλου, αναγνωρισμένου ως προς την ιδιότητά του αυτή από την εθνική νομοθεσία, προκειμένου να φέρει εις πέρας τα καθήκοντα που ορίζονται ανωτέρω για τον εκπρόσωπο, ή
- γ) είναι ή ήταν έγγαμος.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης, σύμφωνα με τις ισχύουσες την 1η Δεκεμβρίου 2005 νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις, να μη διορίσουν εκπρόσωπο όταν ο ασυνόδευτος ανήλικος είναι ηλικίας τουλάχιστον 16 ετών, εκτός εάν δεν είναι σε θέση να υποστηρίξει την αίτησή του χωρίς εκπρόσωπο.

4. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε:

α) εάν ένας ασυνόδευτος ανήλικος έχει κληθεί σε προσωπική συνέντευξη για την αίτησή του για άσυλο, όπως ορίζεται στα άρθρα 12, 13 και 14, η συνέντευξη αυτή να διεξάγεται από πρόσωπο που έχει τις απαραίτητες γνώσεις για τις ειδικές ανάγκες των ανηλίκων·

β) ένας υπάλληλος που έχει τις αναγκαίες γνώσεις σχετικά με τις ειδικές ανάγκες των ανηλίκων να προετοιμάζει την απόφαση της αποφαινόμενης αρχής επί της αιτήσεως του ασυνόδευτου ανηλίκου.

5. Τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν ιατρικές εξετάσεις για τον προσδιορισμό της ηλικίας των ασυνόδευτων ανηλίκων στο πλαίσιο της εξέτασης αιτήσεως ασύλου.

Στις περιπτώσεις που χρησιμοποιούνται ιατρικές εξετάσεις, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε:

α) οι ασυνόδευτοι ανήλικοι να ενημερώνονται, πριν από την εξέταση της αίτησής τους για άσυλο, και σε γλώσσα την οποία ευλόγως θεωρείται ότι κατανοούν, σχετικά με τη δυνατότητα προσδιορισμού της ηλικίας με ιατρική εξέταση· πρόκειται μεταξύ άλλων για πληροφορίες σχετικά με τη μέθοδο εξέτασης και τον ενδεχόμενο αντίκτυπο των αποτελεσμάτων της ιατρικής εξέτασης στην εξέταση της αίτησης για άσυλο καθώς και ως προς τον αντίκτυπο της άρνησης του ασυνόδευτου ανηλίκου να υποβληθεί στην ιατρική εξέταση·

β) οι ασυνόδευτοι ανήλικοι ή/και οι εκπρόσωποί τους να συναινούν στη διενέργεια εξέτασης για τον προσδιορισμό της ηλικίας των συγκεκριμένων ανηλίκων, και

γ) η απόφαση απόρριψης αίτησης ασύλου ασυνόδευτου ανηλίκου που αρνήθηκε να υποβληθεί σε αυτή την ιατρική εξέταση να μη βασίζεται μόνο στην άρνηση αυτή.

Το γεγονός ότι ένας ασυνόδευτος ανήλικος έχει αρνηθεί να υποβληθεί σε ιατρική εξέταση δεν εμποδίζει την αποφαινόμενη αρχή να λαμβάνει απόφαση επί της αιτήσεως ασύλου.

⁽¹⁾ ΕΕ L 31 της 6.2.2003, σ. 18.

6. Κατά την εφαρμογή του παρόντος άρθρου τα κράτη μέλη ενεργούν λαμβάνοντας πρωτίστως υπόψη την προάσπιση των συμφερόντων του παιδιού.

Άρθρο 18

Κράτηση

1. Τα κράτη μέλη δεν υποβάλλουν σε κράτηση ένα πρόσωπο για το λόγο και μόνο ότι ζητεί άσυλο.

2. Όταν υποβάλλουν έναν αιτούντα άσυλο σε κράτηση, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να υπάρχει η δυνατότητα ταχείας δικαστικής επανεξέτασης.

Άρθρο 19

Διαδικασία ανάκλησης της αίτησης

1. Εφόσον τα κράτη μέλη προβλέπουν τη δυνατότητα ρητής ανάκλησης της αίτησης στην εθνική τους νομοθεσία, όταν ένας αιτών άσυλο ανακαλέσει ρητά την αίτησή του για άσυλο, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η αποφαινόμενη αρχή να αποφασίσει είτε να σταματήσει την εξέταση είτε να απορρίψει την αίτηση.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να προβλέψουν ότι η αποφαινόμενη αρχή μπορεί να αποφασίσει να σταματήσει την εξέταση χωρίς λήψη απόφασης. Σε αυτή την περίπτωση, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η αποφαινόμενη αρχή να συμπεριλάβει σχετικό σημείωμα στο φάκελο του αιτούντος.

Άρθρο 20

Διαδικασία σιωπηρής ανάκλησης της αίτησης ή υπαναχώρησης από αυτήν

1. Όταν υπάρχει εύλογη αιτία να θεωρείται ότι ο αιτών άσυλο έχει σιωπηρά ανακαλέσει την αίτησή του για άσυλο ή έχει υπαναχωρήσει από αυτήν, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η αποφαινόμενη αρχή να αποφασίσει είτε να σταματήσει την εξέταση είτε να απορρίψει την αίτηση, με τη δικαιολογία ότι ο αιτών δεν έχει αποδείξει ότι δικαιούται το καθεστώς του πρόσφυγα σύμφωνα με την οδηγία 2004/83/EK.

Τα κράτη μέλη μπορούν να θεωρήσουν ότι ο αιτών έχει ανακαλέσει σιωπηρά την αίτησή του για άσυλο ή έχει υπαναχωρήσει από αυτήν, ιδίως όταν διαπιστώνεται ότι:

α) δεν ανταποκρίθηκε σε αιτήματα για παροχή πληροφοριών με ουσιώδη σημασία για την αίτησή του σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 4 της οδηγίας 2004/83/EK ή δεν παρέστη στην προσωπική συνέντευξη όπως προβλέπεται στα άρθρα 12, 13 και 14, εκτός εάν ο αιτών αποδείξει εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος ότι αυτό οφείλεται σε συνθήκες ανεξάρτητες από τη θέλησή του·

β) διέφυγε ή αναχώρησε χωρίς άδεια από το μέρος όπου ζούσε ή ευρισκόταν υπό κράτηση, χωρίς να έρθει σε επαφή με την αρμόδια αρχή εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος, ή δεν εκπλήρωσε εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος την υποχρέωση αναφοράς ή άλλες υποχρεώσεις επικοινωνίας.

Για το σκοπό της εφαρμογής των προκειμένων διατάξεων, τα κράτη μέλη είναι δυνατόν να ορίσουν χρονικά όρια ή κατευθυντήριες γραμμές.

2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε ο αιτών που αναφέρεται και πάλι στην αρμόδια αρχή μετά τη λήψη απόφασης να σταματήσει η εξέταση όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, να δικαιούται να ζητήσει την επανεξέταση της υπόθεσής του, εκτός εάν η αίτηση εξετάζεται σύμφωνα με τα άρθρα 33 και 34.

Τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίσουν ένα χρονικό όριο μετά το οποίο η υπόθεση του αιτούντος δεν θα μπορεί να επανεξετασθεί.

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε το πρόσωπο αυτό να μην απομακρυνθεί κατά παράβαση της αρχής της μη επαναπροώθησης.

Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέψουν στην αποφαινόμενη αρχή να συνεχίσει την εξέταση από το στάδιο στο οποίο είχε σταματήσει.

Άρθρο 21

Ο ρόλος της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες

1. Τα κράτη μέλη επιτρέπουν στην Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες:

α) να έχει πρόσβαση στους αιτούντες άσυλο, συμπεριλαμβανομένων των τελούντων υπό κράτηση και στις ζώνες διέλευσης αερολιμένων ή λιμένων·

β) να έχει πρόσβαση στις πληροφορίες για τις ατομικές αιτήσεις ασύλου, για την πρόοδο της διαδικασίας και τις αποφάσεις που λαμβάνονται, υπό την προϋπόθεση ότι ο αιτών άσυλο συμφωνεί σχετικά·

γ) να παρουσιάζει τις απόψεις της ενώπιον των αρμόδιων αρχών, κατά την άσκηση των εποπτικών της δραστηριοτήτων βάσει του άρθρου 35 της σύμβασης της Γενεύης, σχετικά με τις ατομικές αιτήσεις ασύλου σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας.

2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται επίσης σε οργάνωση που εργάζεται στο έδαφος του οικείου κράτους μέλους εξ ονόματος της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες βάσει συμφωνίας με αυτό το κράτος μέλος.

Άρθρο 22

Συλλογή πληροφοριών σχετικά με ατομικές περιπτώσεις

Για το σκοπό της εξέτασης ατομικών περιπτώσεων, τα κράτη μέλη:

- α) δεν αποκαλύπτουν άμεσα τις πληροφορίες που αφορούν ατομικές αιτήσεις ασύλου ή το γεγονός ότι έχει υποβληθεί αίτηση, στους φερόμενους ως διώκτες του αιτούντος ασύλου·
- β) δεν ζητούν πληροφορίες από τους φερόμενους ως διώκτες κατά τρόπο που θα είχε ως αποτέλεσμα να τους αποκαλυφθεί άμεσα το γεγονός ότι ο αιτών έχει υποβάλει αίτηση ασύλου και θα έχετε σε κίνδυνο τη σωματική ακεραιότητα του αιτούντος και των εξαρτώμενων από αυτόν προσώπων ή την ελευθερία και την ασφάλεια των μελών της οικογένειάς του που εξακολουθούν να ζουν στη χώρα καταγωγής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΣΕ ΠΡΩΤΟ ΒΑΘΜΟ

ΤΜΗΜΑ I

Άρθρο 23

Διαδικασία εξέτασης

1. Τα κράτη μέλη εξετάζουν τις αιτήσεις ασύλου στο πλαίσιο διαδικασίας εξέτασης σύμφωνα με τις βασικές αρχές και εγγυήσεις του κεφαλαίου II.

2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την ταχύτερη δυνατή ολοκλήρωση της διαδικασίας αυτής, με την επιφύλαξη κατάλληλης και πλήρους εξέτασης.

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, όταν δεν μπορεί να ληφθεί απόφαση εντός εξαμήνου, ο ενδιαφερόμενος αιτών:

- α) είτε ενημερώνεται σχετικά με την καθυστέρηση·
- β) είτε λαμβάνει, κατόπιν αιτήσεως, πληροφορίες σχετικά με το χρόνο κατά τον οποίο αναμένεται η απόφαση επί της αιτήσεώς του. Η ενημέρωση αυτή δεν θεμελιώνει υποχρέωση των κρατών έναντι του αιτούντος να λάβουν απόφαση εντός της συγκεκριμένης προθεσμίας.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να δώσουν προτεραιότητα ή να επιταχύνουν τυχόν εξέταση σύμφωνα με τις βασικές αρχές και εγγυήσεις του κεφαλαίου II, μεταξύ άλλων όταν η αίτηση είναι πιθανόν να θεωρηθεί ως βάσιμη ή όταν ο αιτών έχει ειδικές ανάγκες.

4. Επιπλέον, τα κράτη μέλη μπορούν να ορίσουν ότι μια διαδικασία εξέτασης σύμφωνα με τις βασικές αρχές και εγγυήσεις του κεφαλαίου II μπορεί να λάβει προτεραιότητα ή να επιταχυνθεί εφόσον:

- α) ο αιτών, κατά την υποβολή της αίτησης και την παρουσίαση των περιστατικών, απλώς έθεσε θέματα τα οποία είναι άνευ ή ελάχιστης σημασίας για την εξέταση του εάν πληροί τις προϋποθέσεις για να χαρακτηριστεί ως πρόσφυγας δυνάμει της οδηγίας 2004/83/EK, ή
- β) ο αιτών προδήλως δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως πρόσφυγας ή ως δικαιούμενος να λάβει το καθεστώς του πρόσφυγα δυνάμει της οδηγίας 2004/83/EK του Συμβουλίου, ή
- γ) η αίτηση ασύλου θεωρείται ως αβάσιμη:
- i) διότι ο αιτών προέρχεται από ασφαλή χώρα καταγωγής κατά την έννοια των άρθρων 29, 30 και 31 της οδηγίας, ή
- ii) διότι η χώρα, που δεν είναι κράτος μέλος, θεωρείται ως ασφαλής τρίτη χώρα για τον αιτούντα, με την επιφύλαξη του άρθρου 28 παράγραφος 1, ή
- δ) ο αιτών παραπλάνησε τις αρχές με την παρουσίαση ψευδών πληροφοριών ή εγγράφων ή με την απόκρυψη σχετικών πληροφοριών ή εγγράφων όσον αφορά την ταυτότητα ή/και την εθνικότητά του, που μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την απόφαση, ή
- ε) ο αιτών υπέβαλε άλλη αίτηση ασύλου στην οποία δηλώνει άλλα προσωπικά δεδομένα, ή
- στ) ο αιτών δεν έχει παράσχει πληροφορίες ώστε να αποδειχθεί με εύλογο βαθμό βεβαιότητας η ταυτότητα ή η εθνικότητά του ή είναι πιθανόν ότι έχει καταστρέψει ή πετάξει κακόπιστα έγγραφο ταυτότητας ή ταξιδιωτικό έγγραφο που θα βοηθούσε στον προσδιορισμό της ταυτότητας ή της εθνικότητάς του, ή
- ζ) ο αιτών έχει παρουσιάσει ασυνεπείς, αντιφατικές, απίθανες ή μη τεκμηριωμένες πληροφορίες που καθιστούν σαφώς μη πειστική τη δήλωσή του ότι αποτέλεσε θύμα διώξεων δυνάμει της οδηγίας 2004/83/EK, ή
- η) ο αιτών έχει υποβάλει μεταγενέστερη αίτηση στην οποία δεν επικαλείται κανένα νέο κρίσιμο στοιχείο σχετικά με την προσωπική του κατάσταση ή την κατάσταση στη χώρα καταγωγής του, ή
- θ) ο αιτών χωρίς εύλογη αιτία παρέλειψε να υποβάλει την αίτησή του πρωτύτερα, ενώ μπορούσε να το πράξει, ή

ι) ο αιτών υποβάλει την αίτηση μόνο για να καθυστερήσει ή να εμποδίσει την εκτέλεση προγενέστερης ή επικείμενης απόφασης που θα οδηγούσε στην απομάκρυνσή του, ή

ΤΜΗΜΑ II

Άρθρο 25

Περιπτώσεις απαράδεκτων αιτήσεων

ια) ο αιτών παρέλειψε να συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στα άρθρα 4 παράγραφοι 1 και 2 της οδηγίας 2004/83/ΕΚ ή στα άρθρα 11 παράγραφος 2 στοιχεία α) και β) και 20 παράγραφος 1 της παρούσας οδηγίας, ή

1. Πέραν των περιπτώσεων κατά τις οποίες μια αίτηση δεν εξετάζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 343/2003, τα κράτη μέλη δεν οφείλουν να εξετάζουν εάν ο αιτών πληροί τις προϋποθέσεις για το χαρακτηρισμό του ως πρόσφυγα σύμφωνα με την οδηγία 2004/83/ΕΚ όταν μια αίτηση θεωρείται ως απαράδεκτη δυνάμει του παρόντος άρθρου.

ιβ) ο αιτών εισήλθε παράνομα στο έδαφος του κράτους μέλους ή παρέτεινε παράνομα την παραμονή του σε αυτό και, χωρίς εύλογη αιτία, δεν παρουσιάσθηκε στις αρχές ούτε υπέβαλε αίτηση ασύλου το συντομότερο δυνατόν λαμβανομένων υπόψη των συνθηκών της εισόδου του, ή

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να θεωρήσουν αίτηση ασύλου ως απαράδεκτη δυνάμει του παρόντος άρθρου εάν:

ιγ) ο αιτών συνιστά κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη του κράτους μέλους, ή έχει απελαθεί διά της βίας για σοβαρούς λόγους δημόσιας ασφάλειας ή δημόσιας τάξης δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας, ή

α) το καθεστώς του πρόσφυγα έχει χορηγηθεί από άλλο κράτος μέλος·

ιδ) ο αιτών αρνείται να συμμορφωθεί με την υποχρέωση να υποβληθεί σε λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων σύμφωνα με την οικεία κοινοτική ή/και εθνική νομοθεσία, ή

β) μια χώρα που δεν είναι κράτος μέλος θεωρείται ως πρώτη χώρα ασύλου για τον αιτούντα, σύμφωνα με το άρθρο 26·

ιε) η αίτηση υποβλήθηκε από άγαμο ανήλικο στον οποίο εφαρμόζεται το άρθρο 6 παράγραφος 4 στοιχείο γ) αφού η αίτηση των γονέων ή του γονέα που έχουν την ευθύνη του ανήλικου απορρίφθηκε και δεν επικαλείται νέα κρίσιμα στοιχεία σχετικά με την προσωπική του κατάσταση ή την κατάσταση στη χώρα καταγωγής του.

γ) μια χώρα που δεν είναι κράτος μέλος θεωρείται ως ασφαλή τρίτη χώρα για τον αιτούντα, σύμφωνα με το άρθρο 27·

δ) επιτραπεί στον αιτούντα να παραμείνει στο οικείο κράτος μέλος για κάποιο άλλο λόγο συνεπεία του οποίου έχει λάβει καθεστώς ισοδύναμο προς τα δικαιώματα και τα οφέλη που απορρέουν από το καθεστώς του πρόσφυγα δυνάμει της οδηγίας 2004/83/ΕΚ·

ε) έχει επιτραπεί στον αιτούντα να παραμείνει στο έδαφος του οικείου κράτους μέλους για άλλους λόγους που εμποδίζουν την επαναπροώθησή του κατά τη διάρκεια της διαδικασίας προσδιορισμού καθεστώτος δυνάμει του στοιχείου δ)·

στ) ο αιτών υπέβαλε ταυτόσημη αίτηση έπειτα από τελεσίδικη απόφαση·

ζ) πρόσωπο εξαρτώμενο από τον αιτούντα υποβάλει αίτηση, αφού το πρόσωπο αυτό έχει συνανέσει, σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 3, να αποτελέσει η περίπτωση του τμήμα αίτησης υποβαλλόμενης για λογαριασμό του και δεν υπάρχουν στοιχεία σχετικά με την κατάσταση του προσώπου αυτού τα οποία να δικαιολογούν την υποβολή χωριστής αίτησης.

Άρθρο 24

Ειδικές διαδικασίες

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέψουν τις ακόλουθες ειδικές διαδικασίες που παρεκκλίνουν από τις βασικές αρχές και εγγυήσεις του κεφαλαίου II:

α) προκαταρκτική εξέταση για τη διεκπεραίωση υποθέσεων που εξετάζονται στο πλαίσιο του τμήματος IV·

Άρθρο 26

Έννοια της πρώτης χώρας ασύλου

β) διαδικασίες για τη διεκπεραίωση υποθέσεων που εξετάζονται στο πλαίσιο του τμήματος V.

Μία χώρα μπορεί να θεωρηθεί ως πρώτη χώρα ασύλου για ένα συγκεκριμένο αιτούντα άσυλο εάν:

2. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να προβλέψουν παρέκκλιση όσον αφορά το τμήμα VI.

α) έχει αναγνωριστεί ως πρόσφυγας από τη χώρα αυτή και απολαύει ακόμη της σχετικής προστασίας, ή

β) απολαύει άλλης επαρκούς προστασίας στην εν λόγω χώρα, επωφελομένως μεταξύ άλλων από την αρχή της μη επαναπροώθησης,

με την προϋπόθεση ότι θα γίνει εκ νέου δεκτός στη χώρα αυτή.

Κατά την εφαρμογή της έννοιας της πρώτης χώρας ασύλου στη συγκεκριμένη περίπτωση του αιτούντος άσυλο, τα κράτη μέλη μπορούν να λαμβάνουν υπόψη τους το άρθρο 27 παράγραφος 1.

Άρθρο 27

Έννοια των ασφαλών τρίτων χωρών

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν την έννοια των ασφαλών τρίτων χωρών μόνο εφόσον οι αρμόδιες αρχές κρίνουν ότι η μεταχείριση του αιτούντος άσυλο στην οικεία τρίτη χώρα θα πληροί τα εξής κριτήρια:

- α) δεν απειλούνται η ζωή και η ελευθερία λόγω φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, κοινωνικής τάξης ή πολιτικών πεποιθήσεων, και
- β) τηρείται η αρχή της μη επαναπροώθησης σύμφωνα με τη σύμβαση της Γενεύης, και
- γ) τηρείται η απαγόρευση της απομάκρυνσης κατά παράβαση του δικαιώματος αποφυγής των βασανιστηρίων και της σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης, όπως ορίζεται στο διεθνές δίκαιο, και
- δ) υπάρχει η δυνατότητα να ζητηθεί το καθεστώς του πρόσφυγα και, στην περίπτωση που ο αιτών αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας, να του χορηγηθεί προστασία σύμφωνα με τη σύμβαση της Γενεύης.

2. Η εφαρμογή της έννοιας της ασφαλούς τρίτης χώρας υπόκειται στους κανόνες της εθνικής νομοθεσίας, περιλαμβανομένων:

- α) των κανόνων που απαιτούν σύνδεσμο μεταξύ του αιτούντος άσυλο και της οικείας τρίτης χώρας, βάσει της οποίας θα ήταν εύλογο για τον αιτούντα να μεταβεί στη συγκεκριμένη χώρα·
- β) των κανόνων σχετικά με τη μεθοδολογία που πρέπει να ακολουθούν οι αρμόδιες αρχές προκειμένου να κρίνουν ότι η έννοια της ασφαλούς τρίτης χώρας μπορεί να εφαρμοσθεί σε συγκεκριμένη χώρα ή συγκεκριμένο αιτούντα. Η μεθοδολογία αυτή μπορεί π.χ. να περιλαμβάνει μια εξέταση του ασφαλούς χαρακτήρα της χώρας για συγκεκριμένο αιτούντα ή/και τον εθνικό χαρακτηρισμό των χωρών που θεωρούνται ως γενικά ασφαλείς·
- γ) των κανόνων σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο οι οποίοι επιτρέπουν να εξετάζεται χωριστά κατά πόσον η οικεία τρίτη χώρα είναι

ασφαλής για συγκεκριμένο αιτούντα και οι οποίοι επιτρέπουν, τουλάχιστον, στον αιτούντα να προσβάλλει την εφαρμογή της έννοιας της ασφαλούς τρίτης χώρας επικαλούμενος ως λόγο το γεγονός ότι στη χώρα αυτή θα υποστεί βασανιστήρια ή σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία.

3. Κατά την εφαρμογή απόφασης που βασίζεται αποκλειστικά στο παρόν άρθρο, τα κράτη μέλη:

α) ενημερώνουν σχετικά τον αιτούντα, και

β) του χορηγούν έγγραφο με το οποίο ενημερώνονται οι αρχές της εν λόγω τρίτης χώρας ότι η αίτηση δεν έχει εξετασθεί επί της ουσίας.

4. Όταν η τρίτη χώρα δεν επιτρέπει στον αιτούντα άσυλο να εισέλθει στο έδαφός της, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε αυτός να έχει πρόσβαση σε διαδικασία σύμφωνα με τις βασικές αρχές και εγγυήσεις που περιγράφονται στο κεφάλαιο II.

5. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν περιοδικώς την Επιτροπή σχετικά με τις χώρες έναντι των οποίων εφαρμόζεται η αρχή αυτή σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

ΤΜΗΜΑ III

Άρθρο 28

Αβάσιμες αιτήσεις

1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 19 και 20, τα κράτη μέλη μπορούν να απορρίψουν αίτηση ασύλου ως αβάσιμη μόνο εάν η αποφαινόμενη αρχή αποδειξει ότι ο αιτών δεν πληροί τις προϋποθέσεις για να χαρακτηριστεί ως πρόσφυγας δυνάμει της οδηγίας 2004/83/ΕΚ.

2. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 23 παράγραφος 4 στοιχείο β) και στις περιπτώσεις αβάσιμων αιτήσεων ασύλου για τις οποίες ισχύουν οποιεσδήποτε από τις περιστάσεις που απαριθμούνται στο άρθρο 23 παράγραφος 4 στοιχεία α) και γ) έως ιε), τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να θεωρούν μια αίτηση ως προδήλως αβάσιμη, εφόσον λαμβάνει το χαρακτηρισμό αυτό στην εθνική νομοθεσία.

Άρθρο 29

Ελάχιστος κοινός κατάλογος τρίτων χωρών ως ασφαλών χωρών καταγωγής

1. Το Συμβούλιο, λαμβάνοντας απόφαση με ειδική πλειοψηφία έπειτα από πρόταση της Επιτροπής και διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, θεσπίζει ελάχιστο κοινό κατάλογο τρίτων χωρών που θεωρούνται από τα κράτη μέλη ως ασφαλείς χώρες καταγωγής σύμφωνα με το παράρτημα II.

2. Το Συμβούλιο μπορεί, λαμβάνοντας απόφαση με ειδική πλειοψηφία έπειτα από πρόταση της Επιτροπής και διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, να τροποποιεί το ελάχιστο κοινό κατάλογο προσθέτοντας ή αφαιρώντας τρίτες χώρες, σύμφωνα με το παράρτημα II. Η Επιτροπή εξετάζει κάθε αίτημα του Συμβουλίου ή κράτους μέλους να υποβάλει πρόταση τροποποίησης του καταλόγου.

3. Κατά την υποβολή της πρότασής της σύμφωνα με την παράγραφο 1 ή 2, η Επιτροπή θα κάνει χρήση πληροφοριών από τα κράτη μέλη, δικών της πληροφοριών και, όπου κρίνεται απαραίτητο, πληροφοριών από την Ύπατη Αρμοστεία των ΗΕ για τους πρόσφυγες, το Συμβούλιο της Ευρώπης και άλλους σχετικούς διεθνείς οργανισμούς.

4. Όταν το Συμβούλιο ζητεί από την Επιτροπή να υποβάλει πρόταση για την αφαίρεση τρίτης χώρας από τον ελάχιστο κοινό κατάλογο, η σύμφωνα με το άρθρο 31 παράγραφος 2 υποχρέωση των κρατών μελών αναστέλλεται έναντι της χώρας αυτής από την επομένη της έκδοσης της απόφασης με την οποία το Συμβούλιο ζητεί την υποβολή της πρότασης.

5. Όταν κράτος μέλος ζητεί από την Επιτροπή να υποβάλει πρόταση στο Συμβούλιο για την αφαίρεση τρίτης χώρας από το ελάχιστο κοινό κατάλογο, το εν λόγω κράτος μέλος γνωστοποιεί εγγράφως στο Συμβούλιο την αίτηση που υπέβαλε στην Επιτροπή. Η δύναμη του άρθρου 31 παράγραφος 2 υποχρέωση του εν λόγω κράτους μέλους αναστέλλεται έναντι της τρίτης χώρας από την επομένη της γνωστοποίησης της αίτησης στο Συμβούλιο.

6. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενημερώνεται για τις δυνάμεις των παραγράφων 4 και 5 αναστολές.

7. Οι δυνάμεις των παραγράφων 4 και 5 αναστολές λαμβάνουν τέλος έπειτα από τρεις μήνες, εκτός αν η Επιτροπή υποβάλει πρόταση, πριν από τη λήξη της προθεσμίας αυτής, για την αφαίρεση της τρίτης χώρας από τον ελάχιστο κοινό κατάλογο. Οι αναστολές λαμβάνουν τέλος ούτως ή άλλως όταν το Συμβούλιο απορρίψει πρόταση της Επιτροπής για αφαίρεση της τρίτης χώρας από τον κατάλογο.

8. Η Επιτροπή υποβάλλει, κατόπιν αιτήματος του Συμβουλίου, έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με το εάν η κατάσταση μιας χώρας του ελαχίστου κοινού καταλόγου εξακολουθεί να συνάδει προς το παράρτημα II. Κατά την υποβολή της έκθεσης η Επιτροπή μπορεί να υποβάλει τυχόν συστάσεις ή προτάσεις τις οποίες θεωρεί σκόπιμες.

Άρθρο 30

Εθνικός χαρακτηρισμός τρίτων χωρών ως ασφαλών χωρών καταγωγής

1. Υπό την επιφύλαξη του άρθρου 29, τα κράτη μέλη μπορούν να διατηρούν ή να θεσπίζουν νομοθεσία που προβλέπει, σύμφωνα με το παράρτημα II, τον εθνικό χαρακτηρισμό τρίτων χωρών εκτός από εκείνες που περιλαμβάνονται στο ελάχιστο κοινό κατάλογο ως

ασφαλών χωρών καταγωγής για την εξέταση αιτήσεων ασύλου. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει το χαρακτηρισμό τμήματος χώρας ως ασφαλούς εφόσον στο τμήμα αυτό πληρούνται οι όροι του παραρτήματος II.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, τα κράτη μέλη μπορούν να διατηρήσουν νομοθεσία σε ισχύ την 1η Δεκεμβρίου 2005 η οποία επιτρέπει τον εθνικό χαρακτηρισμό τρίτων χωρών, πέραν των περιλαμβανομένων στον ελάχιστο κοινό κατάλογο, ως ασφαλών χωρών καταγωγής για τους σκοπούς της εξέτασης αιτήσεων ασύλου, εφόσον κρίνουν ότι τα πρόσωπα στις συγκεκριμένες τρίτες χώρες δεν υφίστανται γενικά:

α) ούτε δίωξη όπως ορίζεται στο άρθρο 9 της οδηγίας 2004/83/ΕΚ·

β) ούτε βασανιστήρια ή απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να διατηρήσουν νομοθεσία σε ισχύ την 1η Δεκεμβρίου 2005 η οποία επιτρέπει τον εθνικό χαρακτηρισμό τμήματος χώρας ως ασφαλούς ή χώρας ή τμήματος χώρας ως ασφαλούς για συγκεκριμένη ομάδα ατόμων στη χώρα αυτή, εφόσον οι όροι της παραγράφου 2 πληρούνται σε σχέση με αυτό το τμήμα ή ομάδα.

4. Τα κράτη μέλη, όταν αξιολογούν εάν μια τρίτη χώρα είναι ασφαλής χώρα καταγωγής σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3, λαμβάνουν υπόψη τους τη νομική κατάσταση, την εφαρμογή του δικαίου και τις γενικές πολιτικές συνθήκες στην εν λόγω τρίτη χώρα.

5. Η αξιολόγηση του κατά πόσον μια τρίτη χώρα είναι ασφαλής χώρα καταγωγής σύμφωνα με το παρόν άρθρο βασίζεται σε σειρά πηγών πληροφοριών, περιλαμβανομένων ειδικότερα πληροφοριών από άλλα κράτη μέλη, την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες, το Συμβούλιο της Ευρώπης και άλλους σχετικούς διεθνείς οργανισμούς.

6. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τις χώρες που χαρακτηρίζονται ως ασφαλείς χώρες καταγωγής βάσει του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 31

Έννοια της ασφαλούς χώρας καταγωγής

1. Τρίτη χώρα που έχει χαρακτηριστεί ως ασφαλής χώρα καταγωγής σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 29 ή του άρθρου 30 μπορεί, έπειτα από ατομική εξέταση της αίτησης, να θεωρηθεί ως ασφαλής χώρα καταγωγής για συγκεκριμένο αιτούντα άσυλο μόνο εφόσον ο αιτών:

α) έχει την ιθαγένεια της χώρας αυτής, ή

β) είναι αντιθαγενής και είχε προηγουμένως τη συνήθη διαμονή του στην εν λόγω χώρα,

και δεν έχει προβάλει σοβαρούς λόγους για να θεωρηθεί ότι η χώρα δεν είναι ασφαλής χώρα καταγωγής στη συγκεκριμένη περίπτωση του όσον αφορά το χαρακτηρισμό του ως πρόσφυγα σύμφωνα με την οδηγία 2004/83/ΕΚ.

2. Τα κράτη μέλη θεωρούν την αίτηση ασύλου αβάσιμη, σύμφωνα με την παράγραφο 1, στην περίπτωση που η τρίτη χώρα χαρακτηρίζεται ως ασφαλής δυνάμει του άρθρου 29.

3. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν στην εθνική νομοθεσία τους περαιτέρω κανόνες και λεπτομερείς διατάξεις για την εφαρμογή της έννοιας της ασφαλούς τρίτης χώρας.

ΤΜΗΜΑ IV

Άρθρο 32

Μεταγενέστερες αιτήσεις

1. Όταν ένα πρόσωπο που έχει υποβάλει αίτηση ασύλου σε κράτος μέλος προβαίνει σε περαιτέρω διαβήματα ή υποβάλλει μεταγενέστερη αίτηση στο ίδιο κράτος μέλος, το εν λόγω κράτος μέλος μπορεί να εξετάζει τα περαιτέρω διαβήματα ή τα στοιχεία της μεταγενέστερης αίτησης στο πλαίσιο της εξέτασης της προηγούμενης αίτησης ή της εξέτασης της αίτησης επανεξέτασης ή του ένδικου μέσου, εφόσον οι αρμόδιες αρχές μπορούν να λάβουν υπόψη τους και να εξετάσουν όλα τα στοιχεία στα οποία βασίζονται τα περαιτέρω διαβήματα ή η μεταγενέστερη αίτηση στο πλαίσιο αυτό.

2. Επιπλέον, τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν ειδική διαδικασία όπως αναφέρεται στην παράγραφο 3, όταν ένα πρόσωπο υποβάλει μεταγενέστερη αίτηση ασύλου:

α) μετά την απόσυρση ή παραίτηση εκ της προηγούμενης αιτήσεώς του δυνάμει των άρθρων 19 ή 20·

β) μετά τη λήψη απόφασης σχετικά με την προηγούμενη αίτηση. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να εφαρμόζουν τη διαδικασία αυτή μόνο μετά τη λήψη τελεσίδικης απόφασης.

3. Η μεταγενέστερη αίτηση ασύλου υποβάλλεται κατ' αρχήν σε προκαταρκτική εξέταση προκειμένου να καθορισθεί εάν, μετά την ανάκληση της προηγούμενης αίτησης ή μετά τη λήψη της απόφασης που αναφέρεται στην παράγραφο 2 στοιχείο β) του παρόντος άρθρου επί της αιτήσεως, προέκυψαν ή υποβλήθηκαν από τον αιτούντα νέα στοιχεία ή πορίσματα σχετικά με την εξέταση του εάν ο αιτών πληροί τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για το χαρακτηρισμό του ως πρόσφυγα δυνάμει της οδηγίας 2004/83/ΕΚ.

4. Εάν μετά την προκαταρκτική εξέταση που αναφέρεται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου προκύψουν ή υποβληθούν από τον αιτούντα νέα στοιχεία ή πορίσματα τα οποία αυξάνουν σημα-

ντικά τις πιθανότητες χαρακτηρισμού του αιτούντος ως πρόσφυγα δυνάμει της οδηγίας 2004/83/ΕΚ, η αίτηση εξετάζεται περαιτέρω σύμφωνα με το κεφάλαιο II.

5. Τα κράτη μέλη μπορούν, σύμφωνα με την εθνική τους νομοθεσία, να εξετάζουν περαιτέρω μεταγενέστερη αίτηση όταν υπάρχουν άλλοι λόγοι που επιτάσσουν την επανεξέταση της αίτησης.

6. Τα κράτη μέλη μπορούν να εξετάσουν περαιτέρω την αίτηση μόνο εάν ο συγκεκριμένος αιτών, χωρίς υπαιτιότητά του, δεν μπόρεσε να επικαλεσθεί τα στοιχεία που αναφέρονται στις παραγράφους 3, 4 και 5 του παρόντος άρθρου κατά την προηγούμενη διαδικασία, ιδίως με την άσκηση του δικαιώματος πραγματικής προσφυγής σύμφωνα με το άρθρο 39.

7. Η διαδικασία του παρόντος άρθρου μπορεί να εφαρμόζεται επίσης και στην περίπτωση εξαρτωμένου προσώπου το οποίο υποβάλλει αίτηση αφού έχει συναινέσει, σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 3, να αποτελέσει η περίπτωση του τμήμα αίτησης η οποία υποβάλλεται για λογαριασμό του. Σε αυτή την περίπτωση, η προκαταρκτική εξέταση που αναφέρεται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου θα αφορά την ενδεχόμενη ύπαρξη στοιχείων που να δικαιολογούν την υποβολή χωριστής αίτησης εκ μέρους του εξαρτωμένου προσώπου.

Άρθρο 33

Μη εμφάνιση

Τα κράτη μέλη μπορούν να διατηρούν ή να εισάγουν την προβλεπόμενη στο άρθρο 32 διαδικασία σε περίπτωση αίτησης ασύλου που υποβάλλεται σε μεταγενέστερη ημερομηνία από αιτούντα ο οποίος, είτε εκ προθέσεως είτε λόγω βαρείας αμέλειας, δεν εμφανίζεται σε κέντρο υποδοχής ή ενώπιον των αρμόδιων αρχών κατά την καθορισμένη ημερομηνία.

Άρθρο 34

Διαδικαστικοί κανόνες

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αιτούντες άσυλο των οποίων η αίτηση υπόκειται σε προκαταρκτική εξέταση σύμφωνα με το άρθρο 32 να απολαμβάνουν των εγγυήσεων που απαριθμούνται στο άρθρο 10 παράγραφος 1.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν στην εθνική τους νομοθεσία κανόνες για την προκαταρκτική εξέταση σύμφωνα με το άρθρο 32. Οι κανόνες αυτοί μπορούν μεταξύ άλλων:

α) να υποχρεώνουν τον συγκεκριμένο αιτούντα να αναφέρει τα γεγονότα και να παρέχει αποδεικτικά στοιχεία που να δικαιολογούν τη νέα διαδικασία·

β) να απαιτούν την υποβολή των νέων πληροφοριών από το συγκεκριμένο αιτούντα εντός προθεσμίας από τη στιγμή κατά την οποία έλαβε τις εν λόγω πληροφορίες·

γ) να επιτρέπουν τη διεξαγωγή της προκαταρκτικής εξέτασης μόνο βάσει γραπτών παρατηρήσεων χωρίς προσωπική συνέντευξη.

Οι κανόνες δεν πρέπει να καθιστούν αδύνατη την πρόσβαση των αιτούντων άσυλο σε νέα διαδικασία ούτε να οδηγούν πρακτικώς στη ματαίωση ή στο σοβαρό περιορισμό της πρόσβασης αυτής.

3. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε:

α) ο αιτών να ενημερώνεται καταλλήλως για την έκβαση της προκαταρκτικής εξέτασης και, στην περίπτωση που η αίτηση δεν θα εξετασθεί περαιτέρω, για τους λόγους και για τις δυνατότητες άσκησης ένδικου μέσου ή υποβολής αίτησης επανεξέτασης της απόφασης,

β) εάν ισχύει μία από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 32 παράγραφος 2, η αποφαινόμενη αρχή να εξετάζει περαιτέρω τη μεταγενέστερη αίτηση σύμφωνα με τις διατάξεις του κεφαλαίου II το ταχύτερο δυνατόν.

ΤΜΗΜΑ V

Άρθρο 35

Διαδικασίες στα σύνορα

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν διαδικασίες, σύμφωνα με τις βασικές αρχές και εγγυήσεις του κεφαλαίου II, προκειμένου να αποφασίζουν, στα σύνορα ή τις ζώνες διέλευσής των κρατών μελών, σχετικά με τις αιτήσεις που υποβάλλονται στα σημεία αυτά.

2. Ωστόσο, όταν δεν υπάρχουν διαδικασίες όπως αυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 1, τα κράτη μέλη μπορούν να διατηρούν, με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος άρθρου και σύμφωνα με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις σε ισχύ την 1η Δεκεμβρίου 2005, διαδικασίες που παρεκκλίνουν από τις βασικές αρχές και εγγυήσεις του κεφαλαίου II, προκειμένου να αποφασίζουν, στα σύνορα ή τις ζώνες διέλευσης, κατά πόσον πρέπει να επιτρέψουν να εισέλθουν στο έδαφός τους αιτούντες άσυλο οι οποίοι έφθασαν και υπέβαλαν την αίτησή τους στα σημεία αυτά.

3. Με τις διαδικασίες που αναφέρονται στην παράγραφο 2 εξασφαλίζεται ιδίως ότι οι ενδιαφερόμενοι:

α) μπορούν να παραμείνουν στα σύνορα ή τις ζώνες διέλευσης των κρατών μελών, με την επιφύλαξη του άρθρου 7·

β) πρέπει να ενημερώνονται αμέσως σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, όπως προβλέπεται από το άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχείο α)·

γ) έχουν πρόσβαση, εάν είναι αναγκαίο, σε υπηρεσίες διερμηνέα, όπως προβλέπεται από το άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχείο β)·

δ) καλούνται, προτού λάβει απόφαση η αρμόδια αρχή στις διαδικασίες αυτές, σε προσωπική συνέντευξη σχετικά με την αίτηση ασύλου που υπέβαλαν, την οποία συνέντευξη διενεργούν πρόσωπα με κατάλληλη γνώση των κανόνων που ισχύουν σύμφωνα με τη νομοθεσία περί ασύλου και προσφύγων, όπως προβλέπεται από τα άρθρα 12, 13 και 14·

ε) έχουν τη δυνατότητα να συμβουλευούνται δικηγόρο ή νομικό σύμβουλο, που έχει γίνει δεκτός ή αναγνωρίζεται με την ιδιότητά του αυτή από την εθνική νομοθεσία, όπως προβλέπεται από το άρθρο 15 παράγραφος 1, και

στ) έχουν διορισμένο εκπρόσωπο στην περίπτωση που πρόκειται για ασυνόδευτους ανηλίκους, όπως προβλέπεται από το άρθρο 17 παράγραφος 1, εκτός εάν εφαρμόζεται το άρθρο 17 παράγραφος 2 ή 3.

Επιπλέον, εφόσον αρμόδια αρχή δεν επιτρέπει την είσοδο, η εν λόγω αρμόδια αρχή αναφέρει τους πραγματικούς και νομικούς λόγους για τους οποίους η αίτηση ασύλου θεωρείται ως αβάσιμη ή απαράδεκτη.

4. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η απόφαση στο πλαίσιο των διαδικασιών της παραγράφου 2 να λαμβάνεται εντός εύλογης προθεσμίας. Αν δεν έχει ληφθεί απόφαση εντός τεσσάρων εβδομάδων, επιτρέπεται στον αιτούντα η είσοδος στο έδαφος του κράτους μέλους προκειμένου να εξετασθεί η αίτησή του σύμφωνα με τις λοιπές διατάξεις της παρούσας οδηγίας.

5. Στην περίπτωση ιδιόμορφων αφίξεων ή αφίξεων που αφορούν μεγάλο αριθμό υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών οι οποίοι υποβάλλουν αιτήσεις ασύλου στα σύνορα ή σε ζώνη διέλευσης, με αποτέλεσμα να είναι πρακτικώς αδύνατη η εκεί εφαρμογή της παραγράφου 1 ή της ειδικής διαδικασίας των παραγράφων 2 και 3, οι εν λόγω διαδικασίες μπορούν να εφαρμόζονται επίσης όπου και επί όσο χρονικό διάστημα φιλοξενούνται κανονικά οι συγκεκριμένοι υπήκοοι τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς σε σημεία πλησίον των συνόρων ή της ζώνης διέλευσης.

ΤΜΗΜΑ VI

Άρθρο 36

Έννοια των ευρωπαϊκών ασφαλών τρίτων χωρών

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι η εξέταση της αίτησης ασύλου και της ασφάλειας του αιτούντος υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες στις οποίες ευρίσκεται, όπως περιγράφεται στο κεφάλαιο II, δεν διεξάγεται ή δεν διεξάγεται πλήρως όταν η αρμόδια αρχή διαπιστώνει βάσει των γεγονότων ότι ο αιτών άσυλο επιδιώκει να εισέλθει ή έχει μόλις εισέλθει παράνομα στο έδαφος της χώρας της από ασφαλή τρίτη χώρα σύμφωνα με την παράγραφο 2.

2. Μια τρίτη χώρα μπορεί να θεωρηθεί ως ασφαλής τρίτη χώρα κατά την έννοια της παραγράφου 1 μόνον εφόσον:

α) έχει επικυρώσει και τηρεί τις διατάξεις της σύμβασης της Γενεύης χωρίς γεωγραφικούς περιορισμούς·

β) εφαρμόζει διαδικασία ασύλου προβλεπόμενη από τη νομοθεσία·

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

γ) έχει επικυρώσει την ευρωπαϊκή σύμβαση για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών και τηρεί τις διατάξεις της, περιλαμβανομένων των κανόνων περί πραγματικής προσφυγής, και

Άρθρο 37

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΝΑΚΛΗΣΗΣ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΦΥΓΑ

Ανάκληση του καθεστώτος του πρόσφυγα

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να μπορεί να αρχίζει εξέταση για την ανάκληση του καθεστώτος του πρόσφυγα συγκεκριμένου προσώπου, όταν έρχονται στο φως νέα στοιχεία ή πορίσματα που δείχνουν ότι υπάρχουν λόγοι επανεξέτασης του καθεστώτος του ως πρόσφυγα.

δ) έχει λάβει το χαρακτηρισμό αυτό από το Συμβούλιο σύμφωνα με την παράγραφο 3.

Άρθρο 38

Διαδικαστικοί κανόνες

3. Το Συμβούλιο, λαμβάνοντας απόφαση με ειδική πλειοψηφία έπειτα από πρόταση της Επιτροπής και διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, θεσπίζει ή τροποποιεί έναν κοινό κατάλογο τρίτων χωρών οι οποίες θεωρούνται από όλα τα κράτη μέλη ως ασφαλείς χώρες καταγωγής κατά την έννοια της παραγράφου 1.

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, όταν η αρμόδια αρχή εξετάζει το ενδεχόμενο ανάκλησης του καθεστώτος πρόσφυγα υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς σύμφωνα με το άρθρο 14 της οδηγίας 2004/83/ΕΚ, ο ενδιαφερόμενος απολαύει των ακόλουθων εγγυήσεων:

4. Τα οικεία κράτη μέλη θεσπίζουν στην εθνική νομοθεσία τους τις λεπτομερείς διατάξεις για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 1 και ορίζουν τις συνέπειες των αποφάσεων δυνάμει των διατάξεων αυτών σύμφωνα με την αρχή της μη επαναπροώθησης που έχει καθιερωθεί με τη σύμβαση της Γενεύης, συμπεριλαμβανομένης της πρόβλεψης εξαιρέσεων από την εφαρμογή του παρόντος άρθρου για ανθρωπιστικούς ή πολιτικούς λόγους ή για λόγους δημοσίου διεθνούς δικαίου.

α) ενημερώνεται εγγράφως ότι η αρμόδια αρχή επανεξετάζει αν συγκεντρώνει τις απαραίτητες προϋποθέσεις για να χαρακτηριστεί ως πρόσφυγας και ενημερώνεται επίσης για τους λόγους της επανεξέτασης αυτής, και

5. Κατά την εφαρμογή απόφασης που βασίζεται αποκλειστικά στο παρόν άρθρο, τα οικεία κράτη μέλη:

β) έχει τη δυνατότητα να προβάλλει, στο πλαίσιο προσωπικής συνέντευξης σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχείο β) και τα άρθρα 12, 13 και 14 ή με γραπτή δήλωση, τους λόγους για τους οποίους θεωρεί ότι δεν πρέπει να ανακληθεί το καθεστώς του ως πρόσφυγα.

α) ενημερώνουν σχετικά τον αιτούντα, και

Επιπλέον, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής:

β) του χορηγούν έγγραφο με το οποίο ενημερώνονται οι αρχές της εν λόγω τρίτης χώρας, στη γλώσσα της χώρας αυτής, ότι η αίτηση δεν έχει εξετασθεί επί της ουσίας.

γ) η αρμόδια αρχή είναι σε θέση να λαμβάνει ακριβείς και επίκαιρες πληροφορίες από διάφορες πηγές, όπως, ανάλογα με την περίπτωση, πληροφορίες από την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες (UNHCR), όσον αφορά τη γενική κατάσταση που επικρατεί στις χώρες καταγωγής των ενδιαφερομένων προσώπων, και

6. Όταν η ασφαλής τρίτη χώρα δεν δέχεται εκ νέου τον αιτούντα άσυλο, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε αυτός να έχει πρόσβαση σε διαδικασία σύμφωνα με τις βασικές αρχές και εγγυήσεις που περιγράφονται στο κεφάλαιο II.

δ) όταν συλλέγονται πληροφορίες σχετικά με τη συγκεκριμένη περίπτωση προκειμένου να επανεξετασθεί το καθεστώς του πρόσφυγα, οι πληροφορίες αυτές δεν λαμβάνονται από τους υπεύθυνους της δίωξης κατά τρόπο που θα είχε ως αποτέλεσμα να πληροφορούνται απευθείας οι εν λόγω φορείς ότι ο ενδιαφερόμενος είναι πρόσφυγας, του οποίου το καθεστώς είναι υπό επανεξέταση, ή να τίθεται σε κίνδυνο η σωματική ακεραιότητα του ενδιαφερομένου και των προσώπων που εξαρτώνται από αυτόν, ή η ελευθερία και η ασφάλεια των μελών της οικογενείας του που εξακολουθούν να διαμένουν στη χώρα καταγωγής.

7. Τα κράτη μέλη που έχουν χαρακτηρίσει τρίτες χώρες ως ασφαλείς χώρες σύμφωνα με τη νομοθεσία σε ισχύ την 1η Δεκεμβρίου 2005 και βάσει των κριτηρίων της παραγράφου 2 στοιχεία α), β) και γ) μπορούν να εφαρμόζουν την παράγραφο 1 στις εν λόγω τρίτες χώρες έως ότου το Συμβούλιο θεσπίσει τον κοινό κατάλογο δυνάμει της παραγράφου 3.

2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η απόφαση της αρμόδιας αρχής να ανακαλέσει το καθεστώς του πρόσφυγα δίδεται γραπτώς. Η απόφαση αναφέρει τους πραγματικούς και νομικούς λόγους και παρέχονται γραπτώς πληροφορίες σχετικά με τις δυνατότητες προβολής της απόφασης.

3. Μόλις ληφθεί από την αρμόδια αρχή η απόφαση περί ανάκλησης του καθεστώτος του πρόσφυγα, ισχύουν εξίσου το άρθρο 15 παράγραφος 2, το άρθρο 16 παράγραφος 1 και το άρθρο 21.

4. Κατά παρέκκλιση από τις παραγράφους 1, 2 και 3 του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν ότι το καθεστώς του πρόσφυγα εκπνέει εκ του νόμου σε περίπτωση λήξεως της ισχύος του σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως δ) της οδηγίας 2004/83/EK ή εάν ο πρόσφυγας έχει παραιτηθεί κατά τρόπο κατηγορηματικό από την αναγνώρισή του ως πρόσφυγα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΕΝΔΙΚΟΥ ΜΕΣΟΥ

Άρθρο 39

Δικαίωμα πραγματικής προσφυγής

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αιτούντες άσυλο να έχουν δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου κατά των ακόλουθων αποφάσεων:

α) απόφαση επί της αιτήσεως ασύλου την οποία υπέβαλαν, περιλαμβανομένων των αποφάσεων:

i) με τις οποίες η αίτηση κρίνεται ως απαράδεκτη σύμφωνα με το άρθρο 25 παράγραφος 2,

ii) που λαμβάνονται στα σύνορα ή τις ζώνες διέλευσης κράτους μέλους όπως περιγράφεται στο άρθρο 35 παράγραφος 1,

iii) να μη διεξαχθεί εξέταση σύμφωνα με το άρθρο 36·

β) άρνηση να αρχίσει εκ νέου η εξέταση της αίτησης η οποία σταμάτησε σύμφωνα με τα άρθρα 19 και 20·

γ) απόφαση να μην εξετασθεί περαιτέρω η μεταγενέστερη αίτηση σύμφωνα με τα άρθρα 32 και 34·

δ) απόφαση περί αρνήσεως της εισόδου στο πλαίσιο των προβλεπόμενων δυνάμει του άρθρου 35 παράγραφος 2 διαδικασιών,

ε) απόφαση ανάκλησης του καθεστώτος του πρόσφυγα σύμφωνα με το άρθρο 38.

2. Τα κράτη μέλη ορίζουν τις προθεσμίες και θεσπίζουν τις λοιπές απαιτούμενες διατάξεις για την άσκηση του δικαιώματος πραγματικής προσφυγής από τον αιτούντα σύμφωνα με την παράγραφο 1.

3. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν εφόσον απαιτείται διατάξεις σύμφωνα με τις διεθνείς υποχρεώσεις τους όσον αφορά:

α) το κατά πόσον η άσκηση προσφυγής σύμφωνα με την παράγραφο 1 επιτρέπει στον αιτούντα να παραμείνει στο οικείο κράτος μέλος καθ' όσο διάστημα εκκρεμεί·

β) τη δυνατότητα να ζητηθούν ασφαλιστικά μέτρα ή μέτρα προστασίας όταν η προσφυγή σύμφωνα με την παράγραφο 1 δεν επιτρέπει στον αιτούντα να παραμείνει στο οικείο κράτος μέλος καθ' όσο διάστημα εκκρεμεί· τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να προβλέπουν ότι λαμβάνονται αυτοδικαίως ασφαλιστικά μέτρα, και

γ) τους λόγους προβολής απόφασης λαμβανομένης δυνάμει του άρθρου 25 παράγραφος 2 στοιχείο γ) σύμφωνα με τη μεθοδολογία που εφαρμόζεται δυνάμει του άρθρου 27 παράγραφος 2 στοιχεία β) και γ).

4. Τα κράτη μέλη μπορούν να ορίζουν προθεσμίες για την εξέταση της απόφασης της αποφαινόμενης αρχής από το δικαστήριο σύμφωνα με την παράγραφο 1.

5. Όταν στον αιτούντα έχει χορηγηθεί καθεστώς που παρέχει σύμφωνα με την εθνική και κοινοτική νομοθεσία τα ίδια δικαιώματα και οφέλη με το καθεστώς του πρόσφυγα δυνάμει της οδηγίας 2004/83/EK, μπορεί να θεωρηθεί ότι ο αιτών διαθέτει πραγματική προσφυγή στην περίπτωση που αποφασισθεί από δικαστήριο ότι η προσφυγή δυνάμει της παραγράφου 1 είναι απαράδεκτη ή είναι απίθανο να φέρει αποτέλεσμα λόγω ανεπαρκούς ενδιαφέροντος του αιτούντος για τη συνέχιση της διαδικασίας.

6. Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν στην εθνική νομοθεσία τους όρους σύμφωνα με τους οποίους να μπορεί να τεκμαίρεται ότι ο αιτών ανακάλεσε σιωπηρά ή παραιτήθηκε από την προσφυγή του σύμφωνα με την παράγραφο 1 καθώς και τους κανόνες για τη διαδικασία που ακολουθείται σε αυτές τις περιπτώσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 40

Προσβολή εκ μέρους των δημοσίων αρχών

Η παρούσα οδηγία δεν θίγει τη δυνατότητα των δημόσιων αρχών να προσβάλλουν τις διοικητικές ή/και δικαστικές αποφάσεις όπως προβλέπεται στην εθνική νομοθεσία.

Άρθρο 41

Απόρρητο

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αρχές που εφαρμόζουν την παρούσα οδηγία να δεσμεύονται από την αρχή του απορρήτου, όπως ορίζεται στην εθνική νομοθεσία, σε σχέση με οιαδήποτε πληροφορία λαμβάνουν στο πλαίσιο της εργασίας τους.

Άρθρο 42

Υποβολή εκθέσεων

Το αργότερο την 1η Δεκεμβρίου 2009, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας στα κράτη μέλη και προτείνει τις τυχόν τροποποιήσεις που είναι αναγκαίες. Τα κράτη μέλη αποστέλλουν στην Επιτροπή όλα τα πληροφοριακά στοιχεία που είναι χρήσιμα για την κατάρτιση της εν λόγω έκθεσης. Μετά την υποβολή της έκθεσης, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας στα κράτη μέλη τουλάχιστον ανά διετία.

Άρθρο 43

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία το αργότερο την 1η Δεκεμβρίου 2007. Όσον αφορά το άρθρο 15, τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμ-

μορφωθούν με την παρούσα οδηγία το αργότερο την 1η Δεκεμβρίου 2008. Ενημερώνουν αμέσως σχετικά την Επιτροπή.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις ανωτέρω διατάξεις, αυτές περιέχουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την παραπομπή αυτή κατά την επίσημη έκδοσή τους. Ο τρόπος της παραπομπής αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.

Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή το κείμενο των διατάξεων της εθνικής νομοθεσίας που θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 44

Μεταβατική περίοδος

Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που αναφέρονται στο άρθρο 43 στις αιτήσεις ασύλου που κατατίθενται μετά την 1η Δεκεμβρίου 2007 και στις διαδικασίες ανάκλησης του καθεστώτος του πρόσφυγα που κινούνται μετά την 1η Δεκεμβρίου 2007.

Άρθρο 45

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 46

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη σύμφωνα με τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Βρυξέλλες, 1η Δεκεμβρίου 2005.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

Ashton of UPHOLLAND

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

Ορισμός της «αποφαινομένης αρχής»

Κατά την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας, η Ιρλανδία μπορεί, εφόσον εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 17(1) του νόμου περί προσφύγων του 1996 (όπως τροποποιήθηκε), να θεωρεί ότι:

- ως «αποφαινομένη αρχή», κατά το άρθρο 2 στοιχείο ε) της παρούσας οδηγίας, νοείται, όσον αφορά την εξέταση του κατά πόσον πρέπει να αναγνωρισθεί ο αιτών ως πρόσφυγας, το «Office of the Refugee Applications Commissioner», και
- στις «αποφάσεις σε πρώτο βαθμό», κατά το άρθρο 2 στοιχείο ε) της παρούσας οδηγίας, περιλαμβάνονται οι συστάσεις του «Refugee Applications Commissioner» ως προς το κατά πόσον πρέπει να αναγνωρισθεί ο αιτών ως πρόσφυγας.

Η Ιρλανδία θα γνωστοποιήσει στην Επιτροπή οποιοσδήποτε τροποποιήσεις των διατάξεων του άρθρου 17(1) του νόμου περί προσφύγων του 1996 (όπως τροποποιήθηκε).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Χαρακτηρισμός των ασφαλών χωρών καταγωγής κατά την έννοια του άρθρου 29 και του άρθρου 30 παράγραφος 1

Μια χώρα θεωρείται ως ασφαλής χώρα καταγωγής εάν, βάσει της νομικής κατάστασης, της εφαρμογής του δικαίου στο πλαίσιο δημοκρατικού συστήματος και των γενικών πολιτικών συνθηκών, καταδεικνύεται σαφώς ότι γενικά και μόνιμα δεν υφίσταται δίωξη όπως ορίζεται στο άρθρο 9 της οδηγίας 2004/83/EK ούτε βασανιστήρια ή απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία ούτε απειλή που προκύπτει από τη χρήση αδιάκριτης βίας σε καταστάσεις διεθνούς ή εσωτερικής ένοπλης σύγκρουσης.

Κατά την εκτίμηση αυτή λαμβάνεται μεταξύ άλλων υπόψη ο βαθμός στον οποίο παρέχεται προστασία κατά της δίωξης ή της κακομεταχείρισης μέσω των εξής:

- α) σχετικές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις της χώρας και τρόπος εφαρμογής τους·
- β) τήρηση των δικαιωμάτων και των ελευθεριών που ορίζονται στην Ευρωπαϊκή σύμβαση για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών ή/και στο διεθνές σύμφωνο για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα ή/και στη σύμβαση κατά των βασανιστηρίων, ιδίως δε των δικαιωμάτων από τα οποία δεν χωρεί παρέκκλιση δυνάμει του άρθρου 15 παράγραφος 2 της εν λόγω Ευρωπαϊκής σύμβασης, και
- γ) τήρηση της αρχής της μη επαναπροώθησης σύμφωνα με τη σύμβαση της Γενεύης·
- δ) πρόβλεψη μηχανισμού πραγματικής προσφυγής κατά των παραβιάσεων των εν λόγω δικαιωμάτων και ελευθεριών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Ορισμός του «αιτούντος» ή «αιτούντος άσυλο»

Κατά την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας η Ισπανία δύναται, στο βαθμό που εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις του νόμου «Ley 30/1992 de Régimen jurídico de las Administraciones Públicas y del Procedimiento Administrativo Común» της 26ης Νοεμβρίου 1992 και του νόμου «Ley 29/1998 de la Jurisdicción Contencioso-Administrativa» της 13ης Ιουλίου 1998, να θεωρεί ότι, για τους σκοπούς του κεφαλαίου V, στον ορισμό του «αιτούντος» ή «αιτούντος άσυλο» στο άρθρο 2 στοιχείο γ) της παρούσας οδηγίας θα περιλαμβάνεται και ο «recurrente», όπως ορίζεται στις προαναφερόμενες πράξεις.

Ο «recurrente» θα απολαύει των αυτών εγγυήσεων με τον «αιτούντα» ή τον «αιτούντα άσυλο», όπως ορίζονται στην παρούσα οδηγία, για το σκοπό της άσκησης του δικαιώματος πραγματικής προσφυγής κατά το κεφάλαιο V.

Η Ισπανία θα κοινοποιήσει στην Επιτροπή τυχόν σχετικές τροποποιήσεις της προαναφερόμενης πράξης.
